

خۆمان له هه‌موو شوێنێک و هه‌موو شوێنێکیش به‌رێک‌خستن بکەین

ارێگانی زێنه‌ی جێمه‌ی جوانان شۆڕی ئێران و
ئێرانیه‌ی زێنه‌ی جوانان شۆڕی ئێران

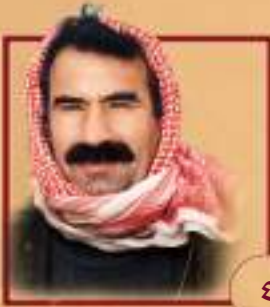
شماره ٣٨ ئازاربه‌شت - ئازار ١٣٩٣

نشریه ئیدئولوژیک، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

اصرار بر سوبالېسم اصرار بر انسان بودن است

فهرست

۴

۱۹

۱۴

چگونه باید زیست؟

رهنمود رهبر آپو ۴

رئیمای کوردیناسیونی KCR

کوردیناسیونی کج ۸

مقاومت شهدای ۱۹ اردیبهشت

رزین کمانگر ۱۴

حقیقت جویی دوران دانشجویی و سوسیالیسم.

شاهو سواره ۱۹

زن زندگی آزادی

ویان هلو ۲۴

پیشاهنگی خلق بلوچ

تولهلدان سارا ۳۰

بۆ چی ریکخستنبوون ؟

نارگهش هه ورامی ۳۸

ژیان به فکری ریهه ناپۆ ناوا ده بی.

باهۆز له شکهر ۴۲

بۆ فه رمانداره که م

له پینوووسی گریلا ۴۵

تامی ئازادی

باران زیلان ۴۶

FEDAYÎTIYA JI BO JIYANÊ

48 Rênas Evalan

50 MILÎTANÊ HEQÎQETÊ

ژيله مو

به معنای انگیزه و جاکستر

ارگان رسمی جامعه جوانان شرق کوردستان KCR

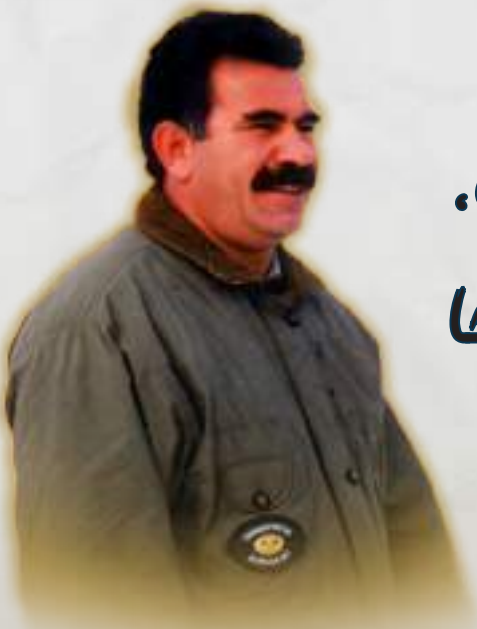
و اتحادیه زنان جوان شرق کوردستان YJCR

شماره سی و هفتم، سال دهم، بهمن و اسفند، ۱۴۰۲

نشریه ایدئولوژیک، سیاسی، اجتماعی و فرهنگی

این شماره را به شهید آرکش هورامان تقدیم می‌نماییم.

چگونه باید زیست. چه باید کرد و از کجا باید آغاز نمود؟

برگرفته از تعلیلات رهبر آپو

جامعه‌ی جنوبی که مدرنیته آن را
بسان یک زره بر تنت پوشانده،
از این زندگی مدرنیته‌ای متنفر
گشته و از آن دست‌خواهی شست.
در صورت لزوم هر لحظه تهوع
نموده، دل و ذهن و جسم خویش را
از این زندگی پاک‌خواهی ساخت.
حتی اگر خود را همچون زیبارخ
بی‌همتای جهان به تو عرضه
نمود، استفراغ کرده و پاسخ خواهی
داد. پرسش چه باید کرد، را به
گونه‌ای درهم تنیده با دو پرسش
دیگر، با تقابلی به شکل عمل و
کنش‌مندی مستمر در برابر نظام،

اولین پاسخ مشترکی که به
پرسش‌های چگونه باید زیست،
چه باید کرد و از کجا باید آغاز
نمود، داده شود می‌بایست از بطن
نظام و بر مبنای مخالفت با نظام
آغاز شود. اما از درون نظام به
مخالفت با نظام پرداختن، مستلزم
پیکارجویی در راه حقیقت است،
آن‌هم در سطح فرزنانگان کهن
و به بهای آمادگی هر لحظه‌ای
جهت مرگ: برای پاسخ چگونه
باید زیست به صورت‌درهم تنیده با
پاسخ پرسش از کجا می‌باید آغاز
نمود، همانند از تن به در آوردن

نظام، پاسخ خواهی دهی. پاسخ به چه باید کرد، پراکتیک آگاهانه و سازماندهی شده است. از منظر نظام مدرنیت‌ی دموکراتیک، پاسخ به سه پرسش مذکور بیانگر رسیدن به سطح رویارویی ایدئولوژیک و کنشگرانه با عناصر نظام می باشد. نقشی که در گذشته اصطلاح، حزب پیشاهنگ عنوان می شد، به صورت پیشاهنگی نظری و کنشگرانه‌ی مدرنیت‌ی دموکراتیک هرچه بیشتر تقویت شده است. نقش اساسی پیشاهنگی جدید این است که نیاز ذهنی و ارادی سه پایه‌ی بنیادین نظام یعنی جامعه‌ی اقتصادی، اکولوژیک و دموکراتیک (مدیریت کنفدرالیست دموکراتیک شهری، بومی، منطقه‌ای، ملی و فراملی) را بر آورده سازد. جهت این کار باید ساختارهای آکادمیکی را که از نظر شمار و کیفیت کافی باشند، ایجاد نمود. می توان جهان آکادمیک مدرنیت را مطابق مضمون و محتوای واحدهای نوین آکادمیکی که تنها به انتقاد کفایت نمی کنند و آلترناتیو آن را نیز ایجاد می نمایند، تحت عناوین

گوناگون تأسیس کرد. وظیفه این است که بر حسب اهمیت و نیازها، در ارتباط با هر حوزه‌ی جامعه و در رأس آن در حوزه‌های اقتصادی - فناوری، اکولوژیک - زراعت، سیاست دموکراتیک، امنیت - دفاع، زن - آزادی، فرهنگ، هویت، تاریخ - زبان، علم - فلسفه، و دین - هنر آکادمی هایی را تأسیس نمود. بدون وجود یک کادر توانمند آکادمیک، نمی توان عناصر مدرنیت‌ی دموکراتیک را ساخت. همان طور که کادر آکادمیک بدون وجود عناصر مدرنیت‌ی دموکراتیک معنایی دربر ندارد، عناصر مدرنیت‌ی دموکراتیک نیز بدون وجود کادرهای آکادمیک معنا بوده و نمی توانند موفقیت آمیز باشند. یکپارچگی و کلیت مندی مختلط، جهت معنا و موفقیت یک شرط لازم است. قطعاً باید نگرشی که فکر، ذکر و عمل آن گذار نمود. فکر - عمل که بایستی همیشه از پشتوانه‌ی حقیقت برخوردار باشند، تحت

هیچ شرایطی از یکدیگر جدا نمی شوند و نشانه‌های متعالی هستند که باید در قالبی کلیت مند جامعه‌ی آن را بر تن کرد و آن را زیست. آن کس که قادر نیست هر سه را یکجا در پاسخ به چگونه باید زیست، چه باید کرد و از کجا باید آغاز نمود نمایندگی کند، نباید دست به پیکار در راه حقیقت زند.

پیکار در راه حقیقت، تحریفات و گمراه‌سازی‌های مدرنیته‌ی کاپیتالیستی را نپذیرفته و نمی تواند با آن به‌سر برد. خلاصه اینکه کادر آکادمیک، خود فکر و سازمان است؛ همان است که از طریق مویرگ‌ها در بدن (جامعه) جریان می یابد. واقعیت، یک کل است. حقیقت، واقعیتی کلی است

انقلاب حقیقت، یک انقلاب
ذهنیتی و نوعی انقلاب در
شیوه‌ی زندگی است

که بیان می گردد، حقیقتی است که حالتی سازماندهی شده و کنش گرانه یافته است.

فرهنگ خاورمیانه هنگامی که به نوسازی خویش می پردازد، باید بداند که این کار از راه انقلاب حقیقت میسر است. انقلاب حقیقت، یک انقلاب ذهنیتی و نوعی انقلاب در شیوه‌ی زندگی است. انقلاب رهایی از هژمونی

ایدئولوژیک و شیوه‌ی زندگی مدرنیته‌ی کاپتالیستی است. ناپیستی فریب شوونیست‌های نژادپرست و دین‌گرای متقلبی را خورد که سنت پیشگی می کنند. آن‌ها با مدرنیته‌ی کاپیتالیستی مبارزه نمی کنند بلکه همچون سگ پاسبان، در پی لقمه‌ای می باشند. هیچگاه نمی توان پیکار در راه حقیقت را برای این‌ها تصور نمود. این در حالیست که در برابر مدرنیته تنها مغلوب نیستند بلکه در موقعیت تملق‌گویی و چاپلوسی اند. اگر جنبش‌های فمینیستی، اکولوژیک، فرهنگی و چپ قدیمی

نیز می خواهند یک مخالفت منسجم در برابر مدرنیته انجام دهند، ناگزیر بایستی بتوانند پیکار حقیقت را در چارچوب کلیت آن و با تقلیل دادنش تا سطح شیوه‌های زندگی خویش انجام دهند.

پیکار در راه حقیقت هرچه در تمامی لحظات زندگی، در کل عرصه‌های اجتماعی، در واحدهای اقتصادی و اکولوژیک کمونالیستی، در شهرهای دموکراتیک و در مکان‌های دموکراتیک "بومی، منطقه‌ای، ملی و فراملی" انجام داده شود، معنا و موفقیت کسب می نماید. تا وقتی نتوانی همانند رسولان و حواریون دوران اولیه‌ی ظهور ادیان زندگی کنی و تا هنگامی که همچون آنها در تکاپوی حقیقت برنیایی، نمی توانی در راه حقیقت پیکار کنی؛ اگر پیکار شود نیز نمی توان موفقیت کسب نمود. خاورمیانه به ایزدبانوان فرزانه‌ی زن، موسی، عیسی، محمد، سنت پل، مانی، اوئیس قرنی، منصور حلاج، سهروردی، یونس امره و جوردانو برونوهای نیاز دادر که

امروزین گشته باشند. انقلاب حقیقت، بدون برخورداری و صیانت از میراث قدماء که کهنه نمی شود بلکه هیأتی تازه به خود می بخشی یا نوسازی می گردد، موفق نخواهد گشت. انقلاب‌ها و انقلابیون نمی میرند؛ همین صیانت از میراث آن‌ها اثباتی است بر اینکه می توانند احیا گردند. فرهنگ خاورمیانه، فرهنگ در آمیختن و یکی نمودن فکر-ذکر-عمل است و از این لحاظ بسیار غنی می باشد. مدرنیته‌ی دموکراتیک با علاوه کردن نقد >> تمدن و مدرنیته‌ی کاپیتالیستی << بر این فرهنگ، در آن سهیم می گردد و نقش تاریخی خویش را ایفا خواهد نمود.

فرد تمدن دموکراتیک، اگر به اندازه‌ای که در برابر سه محشرانگیز (کاپیتالیسم، صنعت گرایی و دولت-ملت گرایی) مدرنیته‌ی کاپیتالیستی، پیوسته در مبارزه‌ی توأمان فکری-ذکری-عملی به‌سر می برد، با سه فرشته‌ی

رهایی بخش مدرنیته‌ی دموکراتیک
(یعنی جامعه‌ی اقتصادی، جامعه‌ی
اکولوژیک و جامعه‌ی دموکراتیک)
به مبارزه جهت زندگی مبتنی بر
توأمانی فکر- ذکر- عمل مستمر
نپردازد، قادر به خود آفرینی نیست
و نمی تواند خویشتن را در هیأت
رهبر حقیقت بسازد. تا وقتی به
تواند رهبر تحقق بخش جهان
عدالت، آزادی و دموکراسی باشد.
به نقد کشیدن کتب مقدس و
ایزدبانوان فرزانه (فقط هنگامی
که در برابر ابزارشدگی شان برای
تمدن و مدرنیته صورت گیرد)
ارزشمند می باشد. مابقی، هویت
اجتماعی ما و میراث حیاتمان
است که کهنه نمی شود. در عصر
دموکراتیک، پیکارگر حقیقت کسی
است که این هویت را بر شخصیت
خویش حک نماید و میراث حیاتی
خویش را بزید و آن را احیا کند.

خۇمان لە ھەموو شوپىنىڭ و ھەموو شوپىنىڭ بېرىڭكىستىن بىكىن، بە «سۆسيالېزم» ۋەلامى پىرسى «جىھانىڭى چۇن؟» بەدەينەۋە!

رېنمايى كوردىناسىۋى KCR

ئەو شەرە تايىبەت و دەروونىيەى
بەرىۋەى دەبەن، لە لاۋازىيە
نەك لە بەھىزى سىستەم. ئەو
پىلان و پىرۇژانەى كە بە مەرامى
بەرىۋەبىردنى مىلاران دايانرشتىبوو،
ھەرچەند زيانى گەۋرەى بە
كۆمەلگەى مەۋقايەتى گەياندىيىتىش،
نەگەيشتوۋە بە ئامانچ. ھەر بۇيە
ھەۋلى سەر لەنۋى دارىشتەۋەى
سىستەمى ھەژمونى ناۋەندىى
جىھانىي دەدەن. بىگومان ئەمەش
ۋاتاي دانپىدانانى؛ دارۋخان و دۇراني
سىستەمى سەردەست دەگەيەنپىت.
دۋاي ھەلۋەشانەۋەى سۆڧىيەت
و بە يەكەمىن شەرى كەنداۋ،

جىھان بە گۇرپانكارى زۆر گرنگ
و خىرادا تىدەپەرىپىت. رۆژھەلاتى
ناۋەراسىت، ئىران و كوردستانىش لە
چەقى ئەم گۇرپانكارىانەدان و ئەۋەندەى
پىيى كارىگەر دەبن، كارىگەرىشەن.
ۋا ديارە كە لە بۋارەكانى زانستى،
ئابوورى، رامىارى، سەربازى و ھتە،
لە دىنامىكتىرىن قۇناغى گۇرپانكارى
مىژوۋدا دەژىن. مۇدەرنىتەى
سەرمایەدارى كە ھاۋكاتى
ھەلۋەشانەۋەى سۆسيالېزمى بونىادنراۋ
و بە كەۋتە قۇناغى "فىنانس
كاپىتال" نەمرى و ھەمىشەى خۇى
راگەياندىبوو، لە ئىستادا لە گىژاۋ و
قەيرانىكى مەترسىدار دايە. تەۋاۋى

سىستەمى سەرمايەى جىھانى بە
 پىشەنگايەتى ئەمەرىكا دەستەردانى
 راستەوخۇى لە رۆژھەلاتى ناوہراست
 کرد و ئەمەش بووہ بناغەى
 سىيەمىن جەنگى جىھانى. بەلام
 بزاڧى ئاپۇيى وەك ھىللىكى سىيەم
 و بە پۈژھەيەكى جىاواز لە مەيدانەكە
 خاوەن رۆللىكى دياركەر بوو. بىگومان
 ئەمەش لەمپەرىكى سەرەكى بوو لە
 بەردەم ئەو پىلان و پۈژانەى كە
 دارپژەرانى جەنگى جىھانى سىيەم لە
 ھەرىمەكە ھەيانبوو. بۆيە ھەولياندا
 بە پىلانگىرى نىودەولەتى دژى
 رېبەر ئاپۇ، ئاستەنگىەكانى بەردەمىيان
 رامالڻ و سەرورەى تەواوہتى لەسەر
 رۆژھەلاتى ناوہراست و جىھان
 راگەيەنن. بەمشىوہ پىلانگىرى
 نىونەتەوہيى بوو بە گەورەترىن
 ھەنگاوى جەنگى جىھانى سىيەم،
 كە دواتر بە دووہمىن شەرى كەنداو،
 جەنگى ئەفغانستان، گرژيەكانى
 فەلەستىن، يەمەن، سوورىا، عىراق و
 ھتد، بەردەوامى ھەبوو و ھەر ھات
 ئالۆزىيەكان زياتر پەرەيان سەند و
 گۆرەپانى جەنگ بەرفراوانتر بوو.
 بىگومان لە سەرەتادا زلھىزانى جىھان

دانىان بە دەستەواژەى "سىيەمىن
 جەنگى جىھانى" دا نەناو نەكەوتنە
 ژىر بارى. ئەمە تا ئاستىك
 ئاسايىيە، چونكە ئەم سىستەمە
 خۇى لەسەر چەواشەكارى
 بونىادنراوہ. بەم شىوہە ھەول
 دەدات رەوايەتى بە تەواوى ئەو
 تالانكارى و كۆمەلكوژيانە بدات
 كە رۆژانە ئەنجامى دەدا و خۇى
 لى بەرى بكات. ئەمە لەلايەك،
 بەلام ھۆكارى سەرەكى بۆ ئەوہى
 زلھىزەكان زياتر لە ۳۰ سال دان
 بەم جەنگەدا نەيڻ، تەنھا ئەوہ
 نىيە. بگرە ھۆكارە سەرەكىەكە
 بەدەيھىنانى خەونى؛ سەرورەى
 كلتورى و ئايدۆلۆژىيە. چون جەنگە
 جىھانىيەكانى پىشوو ھەمىشە
 لەنيوان دوو "بلۆك"دا پرويانداوہ.
 ھەر بۆيە كۆتايىھىنانى سۆڧيەت
 وەك كۆتايى ھاتنى دوو جەمسەرى،
 ھاوكات يەكدەستى و سەرورەى
 مۆدەرنىتەى سەرمايەدارى راگەيەنرا.
 ھەرچەند لە راستىدا سۆسىاليزمى
 بونىادنراو نەبوو بە ئەلتەرناتىفى
 سىستەمى سەرمايەدارى، بەلكوو
 بوو بە ركابەرى. بەلام لەگەل

روخانى سۆڧيەت، سەرمايەدارى و
 بزاڧە فكرييە پاشكۆكانى ھەر زوو
 درووشمى ”سىستەمى كاپىتالىست
 دواھەمىنى بى ركبەرە و پېويستى
 بە جەنگى جىھانى نەماوہ“ يان
 بەرزكردەوہ. ئەوہى كە جىگەى
 داخە؛ وەك ئەوہى لەدويئىوہ
 چاوہرپى ئەوہ بن، زۆربەى بزووتنەوہ
 چەپ و رەخنەگرەكانىش تەسلىمى
 ئەم درۆيەى سەرمايەدارى بوون و
 ھىشتاش زۆرىكيان وەك ”شۆرشگىرى
 خانەنشىن“ ھەمان درووشم دووبارە
 دەكەنەوہ. بىگومان تاكە ھەلۆيست
 كە نەبوو بە پاشكۆ و تەسلىمى
 ئەم تيۆريە درۆينەى ئايدۆلۆژىيەى
 سەردەست نەبوو؛ ھەلۆيستى
 بوپرانەى رېبەر ئاپۆ بوو. لەكاتىكدا
 ئايدۆلۆژىيەى سەردەست ”روخانى
 سۆڧيەت“ى كرد بە بەھيزترين

ئامېر بۆ زالكردنى ئايدۆلۆژىيەى
 سىستەمى دژە مرۆڧ و تاكرەو،
 رېبەر ئاپۆ پېداگرى و سووربوونى
 لە ”سۆسياليزم و مرۆڧبوون“
 دووپاتكردەوہ. ھەر ئەمەش واىكرد
 كە سىستەمى سەردەست لە دژى
 رېبەر ئاپۆ، پەنا بۆ پىلانگىرپىيەكى
 بەو رەنگە ناياسايى و نامرۆڧانە
 ببات. بەلام ديسانەوہ شىوہى
 ژيان و تىكۆشانى رېبەر ئاپۆ،
 ھەر زوو پىلانگىرى نيودەولەتى و
 سىيەمىن جەنگى جىھانى ئاشكرا
 كرد. ھاوكات فكر، سىستەم و
 شىوہ ژيانى ئەلئەرناتيفى راگەياندا،
 پەرى پېدا و بە رېكخستنى كرد.
 وەك دەزانين بزاڧى ئاپۆيى لە
 سەردەمى شەرى سارد و لە ژىر
 كارىگەرى بزوتنەوہى جەوانانى ٦٨
 سەرى ھەلداوہ و ئەم كارەكتەرەى

مىراتەى جەوانانى ٦٨ لە بزاڧى ئاپۆيدا و تايبەت
 لەگەل پارادايىمى مۆدەرنىتەى ديموكراتىك، بە
 لوتكەى خۆى گەيشتووە.

خۆشى تا رۇژى ئەمىرۇ پاراستوۋە. مىراتى جەۋانانى ۶۸ لى بىزاقى ئاپۇيدا و تايىت لەگەل پارادايىمى مۇدەرنىتە دىموكراتىك، بە لوتكى خۇ گەشىتوۋە. ئەمەش لە شىۋە ژيانى سۇسىالىست، گەلپەرۋەر و ھىلە سىياسىيە سەربەخۇكى رەنگدانەۋە زۇر رۈۈن و بەرچاۋە. بىنگومان خاۋەندارى كىردن لە پارادايىم و فكرىكى بەمشىۋە، واتى پىشت نەبەستىن بە ھىچ ھىزىكى دەرەكى و نەبوۋنە مەقاشى دەستى ھىچ ھىزىكى بەرژەۋەندى پەرەست دەگەيەنەت. واتى پىشتەستىن بە ھىزى رېكخستى خۇي، يەكىتى و ھاۋپەيمانى ستراتىژى گەلان و ئازادىخۋازانى جىھان دەگەيەنەت. ھەربۇيە بانگەۋازى "ئاشتى و كۆمەلگە دىموكراتىك" كە رېبەر ئاپۇ لە ۲۷ى مانگى شوبات رايگەياند، ئەم پارادايىمە قۇلتەر دەكاتەۋە و ئەم راستىيە پىشتراست دەكاتەۋە.

ئىستا كە سىيەمىن جەنگى جىھانى بە ھەموو لايەكدا بلوۋ بۆتەۋە و بە ھالەتتىك گەشىتوۋە كە ھىچ كەس ناتوانىت خۇي لى بى بەرى

بكات. ئەمىرىكا و ناتۇشى تىدا؛ ئىران، تۈركىيا، ئىسرائىل، رۈوسىيا و تەۋاۋى دەۋلەتە زەلھىزەكان، دانىان بەۋ جەنگەدا ناۋە كە رېبەر ئاپۇ بىست سال لەمەۋبەر ئامازەي پىكرىدوۋ و كەشى كىردىۋو. داننان بە سىيەمىن جەنگى جىھانى، ھاۋكات واتى لاۋازى و خۇ بەرۋەخستەۋەي كاپىتالىزم و ئايدۇلۇژىيەكەي دەگەيەنەت. دانپىدانانى ئەۋ قەيران و گىژاۋەيە كە سىستەمى كاپىتالىستى تىدايە. لاۋازىيەكەي لەۋ ئاستەدايە ئەگەر يەك رۇژ، بگرە يەك خولەكىش ئەۋ چەۋاشەكارىيەي دىكات بىۋەستىنەت، ئەگەرى ھەيە كە بە تەۋاۋەتى ھەلۋەشى. ھەربۇيە لەلايەك مەكىنەي دۇنيانى مەجازى و چەۋاشەكارى، بى پسانەۋە و بىست و چۈار كاژىر لەسەر كارە، لەلايەكىشەۋە لە ھەۋلى دارىشتەۋەي سىستەمى دەسەلاتدارى جىھانن. واتە ۋەك كۆمەلگەي مۇقايەتى بە قۇناغىكى مېژۋويى و گرنگى گۇرپانكارىدا تىدەپەرىن. بەلام لىرەدا پرسىك لەبەردەممان

قوت دەيىتەو، گۆرانكارى بەرەو
 باشتر، يان خراپتر؟ بە ئاراستەى
 بەرژەوئەندى سەردەستان، يان ھەنگاۋ
 بەرەو كۆمەلگەى ئازاد و يەكسان؟
 بە كورتىيەكەى؛ داھاتوو ھى كىيە؟
 يىگومان پىرسىيارىكى ئاسان نىيە،
 بەلام لەم پىرسىيارانە گىرگىتر؛ ئەمىرۇ
 ھى كىيە؟ ئەمىرۇ ھى كىيىت؟
 يىگومان ئەوانەى كە خەون و
 بانگەشەى داھاتوويان بەھىزە، خاۋەن
 ئەو ماتە وزەيەن كە ساتىش
 قازانچ بىكەن و بىنەو. ئايدۇلۇژيا و
 سىستەمى قازانچ پەرسىت، دەسلەت
 پەرسىت و پىاوسالار، ھەرچەند
 خۇشى بە پەردەى نوپىوونەو و
 گۆرانكارى داپۇشەيت، تا بىنەققا
 موحافەزەكارە، ستاتىكە، پىر بوو و
 خەونى نەگۆرى و نەمرى دەيىنەيت.
 رېژىم و فەكرى پىر، دىيەھەيت داھاتوو
 ۋەك ئىستەللىكات. بەلام فەكر و
 بزافى جەوان، دىيەھەيت ئىستە ۋەك
 داھاتوو، ۋەك خەونەكانى لىبكات،
 لەو پىناۋەدا تىدەكۇشەيت و قوربانى
 دەدات. ھەربۇيە كە دەوترەيت جەوان
 داھاتوون، دىنامىك و ماتەوزەى
 گۆرانكارىن، راستە و لەجىدايە.

ۋەك جەوان ھەمىشە خەونى
 گۆرانكارىمان ھەبوو و ھەيە. بەلام
 ھەندىك ساتى مېژوويى ھەن،
 كە دەتوانەيت خىرايى بە پىرۋسەى
 گۆران بدات، ئەگەر پىشەنگ
 ھەيىت كە راست ئاراستەى بىكات،
 دەتوانەيت داھاتوو نىزىكتر بىكاتەو.
 ئىستاش بە قۇناغىكى مېژوويى
 بەمشىۋەدا تىدەپەرىن. ئەو ھى
 گىرگە؛ پىۋىستە رېگە نەدەين
 شۇرش و دەستكەوتەكانمان بدزىن.
 رېژىمە موحافەزەكارە لۇكالىكان و
 سىستەمى ھەژمونگەراى ناۋەندىش
 بۇ بەرژەوئەندى و قازانچى خۇيان،
 لە ھەۋلى ئەۋەدان ماتەوزەى جەوان
 لە قازانچى خۇياندا بەكارىنن؛
 لە خەون و بەھاكانى سۇاسىيالىزم
 دايمان و بۇ درىژكردنەۋەى
 تەمەنى دەسلەتايان ئاراستەى
 بىكەن. بەتايىت لەم خالەدا ۋەك
 جەۋانانى رۇژھەلاتى كوردستان
 و ئىران روۋو مەترسى گەۋرەين
 و خىسابى چەپەل ھەن. بۇيە
 ناچارىن وريا و ژىرانە كار بىكەين
 و بىجولەينەو. بىرمان نەچەت تاكە
 ھىز و پىشتىۋان؛ ھىزى خۇيى و

رېځخستنه.

بېگومان سيستمى سهردهست
بۇ لەسەر پى مانهوهى، سات به
سات له رېياز، تهكتيك و تهكتيكى
سياسهت و شهر دا گۆرانكارى
دهكات. لەم سۆنگهوه؛ ئيمەش
مهحكومى گۆرانكارى و نوپوونهوين
له رېيازى تېكۆشانماندا. چونكه
هەرچهنده ئامانج راست و رهوا بىت،
بۇ سهركهوتن رېياز و تهكتيكى
راست و دهولهمنه پيوستن.
بهتايبهت پيوسته وانەكانى ميژوو
باش بخوينينهوه و ههلهكان دووباره
نهكهينهوه. گرته بهرى ئهو رېياز و
شيوازانهى كه سهر به ئيدؤلؤزىاي
سهردهستن، لهلايهن ههر كيوه
دهبىت با بىت، له كؤتاييدا سوود
به خاوهنهكهى دهگهيهنيت. بۇ نمونه
”ركابهرى“ خوى دهستهواژهيهكى
داهينراوى عهقليهى دهسهلاته و
واتاي پيشبركىنى دهسهلاتدارى
دهگهيهنيت. به وتهيهكى تر؛ بوون
به ركابهرى دهسهلات، لاوازى ناكات و

بههيزى دهكات. بېگومان نوپوونهوه
و بونيادنانى ئهلتەرناتيف جياوازه،
له بونيادنندا ركابهرى نا بهلكو
تپهراندن ههيه. واته؛ لهمپهر و
سانسورهكانى دهسهلات تيدههپرپىنى
و به پشتبهستن به هيزى خوى
و رېخستن، سيستمى ئهلتەرناتيف
بونياد دهنيى. بېگومان ”خوپاراستن“
خاليكى دهست ليبهرنه دراوه و
خوى لهخويدا رېځخستنبوون لهو
پيناوهدايه. بهلام بۇ ئهوهى توانايى
خوپاراستن ههبيت، پيوسته
رېځخستن ههبيت. خوپاراستنى
بى رېځخستن، واتاي زياتر
بوون ئامانجى هيرشى درپندانهى
دهسهلات دهگهيهنيت و پيچهوانهى
واتا و ناوهړۆكهكهى دهبيتهوه.
رېځخستن، توانا و قودرهتى كردار
و چالاكى بهرزتر دهكاتهوه و
پيچهوانهكەيشى ههر راسته. بۆيه
دهبىت بلين لهپيناو چالاكى؛
رېځخستن و لهپيناو رېځخستنیش؛
چالاكى.

لهپيناو چالاكى؛ رېځخستن و لهپيناو رېځخستنیش؛
چالاكى.

وهك ده زانن پى دىننه مانگه كانى
 ئايار و پووشپەر. يەكەم رۆژى مانگى
 ئايار كە وهك رۆژى "يەكيتى و
 تىكۆشانى چىنى كرىكاران" لە مېژودا
 جىي خۆى كرۆتەوه، تا دەگاتە ۳۰ى
 پووشپەر كە سالىادى شەهيد زىلانە
 و وهك رۆژى فیدايىبوون جىگەى لە
 مېژودا هەيه، تەواوى رۆژەكانى ئەم
 دوو مانگە رۆژى پر و اتان و هەلگىرى
 پەيامى گىرنگ و بە نرخن. ديسانەوه
 پيشواى لە رۆژى ۲ى ئايار ياخود
 سالىادى سەرھەلدانى بزوتنەوهى
 خوێندكارانى ۶۸ دەكەين، كە بۆ
 تەواوى جەوانانى دونيا ميرا تهيكى
 گىرنگە. هاوكات لەسەر هەمان رېگا
 و بۆ هەمان ئامانجى مرقاىه تى ئازاد
 و يەكسان، لە كوردستان و ئيرانىش
 تىكۆشان و مېژووئىكى پرشنگدار
 هەيه. بزوتنەوهى جەوانانى ئاپۆيى
 لە رۆژهەلات و ئيرانىش درېژەپىدەرى
 هەمان خەونە و لە هەموو كات

بزوتنەوهى جەوانانى ئاپۆيى لە رۆژهەلات و ئيرانىش
 درېژەپىدەرى هەمان خەونە و لە هەموو كات زياتر نزيكى
 بەدیهێنانيه تى.

مقاومت شهید شیرین علم هولی و همزمانش، آوای بی پایان ایستادگی و مبارزه برای آزادی و عدالت

رزین کمانگر

خاک، که همچنان بر بلندای
حقیقت و آزادی راسخ جاودانه
ماندند.

سالگرد این سحرگاه خونین،
روزی نیست که بتوان با خاطری
بی‌درد از کنارش گذشت. این
روز، تداعی پیمان با مبارزان
شهیدی است که مرگ را نه
پایان، بلکه آغاز خواندند. جوانانی
که در میانه‌ی تاریک‌ترین
روزهای اختناق، ندای «مقاومت
زندگیست» را دوباره سر دادند.

۱۱ اردیبهشت ۱۳۸۹ زمانی که
شکوفه‌های بهاری نوید زندگی می
دادند، اهریمن ستم و بیدادی دوباره
دهان به یغما گشود و برگی دیگر
از تاریخ مرگبار حاکمیت خویش‌را
رقم زد و در این روز سرزمین‌مان با
تاثیر نظاره‌گر پر کشیدن پیشاهنگان
جوان خویش‌بود. جوانان مبارزی
که در قتلگاه حکومتی به جای
افتادن بر زمین، با قامتی استوار
ایستادگی نمودند! مبارزانی با
ریشه‌هایی عمیق‌تر از فولاد در دل

آنان در بند بودند، اما بند تنها جسم‌شان را گرفته بود. تفکر و عزم‌شان دنیا را در نور دیده بود. صدای‌شان، اگرچه از گلوی به طناب کشیده عبور می‌کرد، اما به گوش همه جهانیان رسید. صدایی که هنوز هم از پشت دیوارهای اوین به درون شهرها و به گوش مردمان می‌پیچد.

۱۹ اردیبهشت، روزی است که در آن، سیستم بیدادگر ستم که پیام آور مرگ بود، شکست خورد. روزی که باید به احترام آن قیام کرد. به احترام مبارزانی که ما را با معنای حقیقی آزادی و مقاومت آشنا کردند و آغازگر دوران نوینی از مقاومت گشتند. دورانی که در برابر بیدادگری و دستگاه سرکوب و خفقان سیستمی ایدیولوژیک، همچون اندیشه و تفکری اخلاق‌مند که جامعه‌ای دموکراسی‌خواه را نمایندگی می‌کرد، ظهور کرد.

اگر چه اعدام، برای حاکمان رژیم ایران ابزاری برای سرکوب و حذف مبارزان و آزادیخواهان بوده و هست اما برای فرزاد کمانگر،

شیرین علم‌هولی، فرهاد وکیلی، علی حیدریان و مهدی اسلامیان جلوه‌گاه اراده و عزمی بود که تاریخ شکوهمندی را برای وارثان خویش به ثبت رساندند. هرگز طناب اعدام نتوانست صدای برحق و نگاه پر شورشان را در ذهن و یاد جامعه بزداید.

سیستم جهانی به مثابه شبکه‌ای از قدرتهای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و متشکل از ابرقدرتها و زیر مجموعه‌هایی چون دولت - ملت‌های منطقه‌ای، سازمان و نهادهای مالی و رسانه‌ای و با سوءاستفاده نمودن از مسائل و تنوعات اجتماعی، دینی، نژادی که در پی منافع و سودجویی‌های خویش می‌باشد، همواره خواستار تسلیم نمودن و ناتوان نگهداشتن قدرت «از خود دفاعی» جوامع بوده‌است. زندان، شکنجه و احکام ضد انسانی اعدام و حبس‌های طولانی، همچون ابزار سرکوب و خفقان علیه آزادیخواهان و دگرانديشان بکار گرفته می‌شود. پس مبارزه برای

جامعه بودند. بنابراین پایداری و مقاومت ایشان در مقابل سیاست نفی و انکار، در حقیقت مشروعیت مضاعفی به حق مبارزه بخشید. مقاومت ستودنی این مبارزان و خصوصاً ایستادگی شهید شیرین علم هولی همچون یک زن را میتوان نقطه عطفی در تاریخ مبارزاتی زندانیان دانست. شکی

در هم شکستن این ابزار میتواند از اهمیت بسزایی برخوردار باشد. اما اینکه در درون خود این مراکز و توسط مبارزانی که به بند کشیده و محکوم گشته‌اند، "خط مقاومت" ایجاد و دنبال گردد اهمیت این موضوع دوچندان می‌گردد. بدون شک اهمیت خط مقاومت در میان زندانیان سیاسی از چند جهت

ایستادگی شهید شیرین
علم هولی همچون
یک زن را میتوان نقطه
عطفی در تاریخ مبارزاتی
زندانیان دانست.

در این زمینه وجود ندارد که سیستم خودکامه جمهوری اسلامی ستمی مضاعف بر زنان تحمیل می‌کند. بطور یقین این ستم در درون زندان و علیه فعالان و مبارزان زن گسترده‌تر می‌باشد. پس در چنین شرایطی، پایداری و موضع رادیکال شهید شیرین

کلیدی و حائز اهمیت می‌باشد. مقاومت شهدای ۱۹ اردیبهشت در برابر خواست‌ها و احکام صادره از جانب دستگاه سرکوب رژیم، نشان داد که آرمان‌ها و اهدافی را که دنبال میکردند و اصرار می‌ورزیدند، آرمان‌هایی واقعی، ریشه‌دار و مرتبط با حقوق و آزادی‌های مسلم فرد و

علم هولی در برابر این سیاست‌ها و در برابر حکم اعدام و اجرای آن را میتوان، نه تنها موضوعی شخصی، بلکه یک مسئله راهبردی و نمادین دانست که بر سرنوشت جریان‌های سیاسی، مشروعیت حکومت و در نهایت بر افکار عمومی تأثیر مهمی بر جای گذاشت. بدینگونه با الهام‌بخشیدن به جامعه و نیروهای سیاسی و نیز به رفقای خویش در بیرون زندان نه تنها وفاداری خود به آرمان‌هایش را دوباره نشان داد بلکه به بخشی از حافظه تاریخی مبارزات زنان نیز تبدیل گشت. این خط مقاومت مرز میان اصالت و انحراف در میان جریان‌های سیاسی را نیز مشخص ساخت.

ایجاد چنین خط مقاومتی، در درون زندان‌ها و خصوصا از جانب مبارزان دربند و محکوم زن را نمیتوان اتفاقی دانست. تاریخ مبارزاتی هر ملت و سرزمینی را برگ‌ها و برهه‌هایی رقم می‌زنند که ریشه در هم تنیده‌اند. مقاومت شهدای ۱۹ اردیبهشت ماه، مقاومت بی نظیر رفیق زینب جلالیان، جنبش انقلابی

« زن، زندگی، آزادی » و مقاومت ستودنی رفقایمان وریشه مرادی و پخشان عزیزی که پیشاهنگ مقاومتی تاریخی در میان هزاران زندانی را بر عهده دارند، مطمئنا ریشه در یک نگرش و ایدئولوژی جامعه محور و مبتنی بر اصول دمکراتیک دارد که با گذشت زمان، حقیقت آن بیشتر آشکار گشته و قدرت و تأثیرات آن نیز روز به روز ملموس تر می‌گردد. مقاومت شهید شیرین علم هولی و هم‌زمانش چون زبانه کشیدن شراره‌ای سرکش از زیر خاکستر این حقیقت را چنان عیان نمود که حتی با وجود اجرای حکم اعدام ایشان در پانزده سال پیش و دوباره صادر نمودن این احکام در زمان کنونی اما اصرار به این مقاومت از طرف زنان مبارز دربند، کماکان ادامه دارد و تأثیرات آن بر بیرون از زندان نیز گسترده‌تر گشته‌است. اگر چه اجرای حکم اعدام شهدای ۱۹ اردیبهشت در حقیقت جنگ مستقیم رژیم ایران علیه زنان،

ایشان ادامه دهند راه معلمانی چون شهید فرزاد کمانگر و مبارزانی چون شهید فرهاد وکیلی و شهید علی حیدریان و شهید مهدی اسلامیان هستند که در درون تاریکی رژیم، آگاهی به حقوق و امید به پیروزی را زنده نگه می‌دارند.

امروز، شعار "زن، زندگی، آزادی" نه فقط یک شعار ساده، بلکه یک فراخوان مبارزاتی است که در دل سلول‌های زندان‌های جمهوری اسلامی، توسط زنان مقاوم در حال تحقق است. این شعار که در سال‌های اخیر به ویژه در کوردستان از زبان زنان و مردان مبارز شنیده شد، فراخوانی است برای به چالش کشیدن سیستم سرکوبگر، دیکتاتوری مردسالار و قوانین تبعیض‌آمیز علیه زنان. در حقیقت، فلسفه این شعار ارتباط مستقیم با مقاومت تاریخی زنان

معلمان و دانش‌آموختگان، کارگران و تمامی جامعه بود. اما شهادت پس از مقاومت ایشان که حماسه‌ی پایداری انسانیت بود اکنون در باطن هر زن مبارز، معلم آگاه و کارگر مبارز ادامه دارد و تا زمانی که مفهوم انسانیت و آزادی بر خاک جاری است، نام این پنج پرچمدار آزادی نیز جاودانه خواهد ماند. اکنون و سال‌ها پس از سحرگاه خونین ۱۹ اردیبهشت، زنان بسیار دیگری در سیاه‌چال‌های جمهوری اسلامی، با همان روحیه و ایمان، راه آن شهدا را ادامه می‌دهند. زنانی همچون زینب جلالیان، وریشه مرادی و پخشان عزیزی که زیر تهدید اعدام، حبس و شکنجه سر خم نکرده‌اند در حقیقت بازآفرین صدای شیرین هستند و با شجاعتی شبیه شهید شیرین علم‌هولی، در سلول‌های تاریک، از آرمان آزادی و حق حیات انسان دفاع می‌کند.

امروز، شعار "زن، زندگی، آزادی" نه فقط یک شعار ساده، بلکه یک فراخوان مبارزاتی است

در کردستان و ایران دارد.
در پایان اگر بخواهیم نگاهی
تاریخی به مقاومت زندانیان در
کردستان و ایران داشته باشیم،
باید اذعان کرد که شهدای ۱۹
اردیبهشت ۱۳۸۹، تنها جان خود
را فدای آزادی نکردند، آن‌ها در
حقیقت ادامه دهنده مقاومت کسانی
بودند که در دوران‌های پیشین به
دلیل آرمان‌هایشان جان باختند و
همچنین میراثی برای آیندگان خود
نیز گشته و نه تنها نماد شجاعت و
ایستادگی بودند، بلکه ادامه‌دهندگان

این مبارزات بزرگ و تاریخی
محسوب می‌شوند. ایشان نه تنها
در برابر حاکمیت ایستادند، بلکه
به نمایندگی از همه کسانی که
در تاریخ برای آزادی جنگیدند،
مقاومت کردند. همانطور که در
گذشته زنان و مردان مبارز از جان
خود گذشتند، امروز نیز شاهدیم
که نسل جدیدی از مقاومت
زندانیان سیاسی با پیشاهنگی
زنان مبارز و با اراده‌ای راسخ و
فریادی بلند علیه دیکتاتوری
شکل و قدرت گرفته‌است.

حقیقت جویی دوران دانشجویی و سوسیالیسم

شاهو سواره

طور کلی در طول عمر انسان که ارزشمندترین گنجینه است، پدیدار میشود. زندگی آدمی در کودکی به سان گلی می شکفت، در جوانی اگر به خواهد به زیباترین گل و خوش بو ترین حالت ممکن خود می رسد. در روزهای بارانی و پر هیاهوی دوران دانشجویی هم که به سان شکوهمندترین برهه‌ی زندگانی است، اگر عضمان جزم باشد در

یکی از حسرت های همیشگی انسان در طول زندگی دستیابی به امکان عبور از تونل مکان و زمان بوده و کماکان این ماجراجویی ادامه دارد پیش بینی گذار از مکان و زمان در آینده مسئله‌ای قابل بحث و چالش برانگیز جداگانه‌ای است. آیا این شکل از نگرش به زندگی خیالی است یا ماتریالیستی و مطلق؟ این سوال برای شروع موضوعی که در زمان، برهه، مقطع و به

حاوی اتوپیا را در اجتماعات مشترک دمکراتیک که اکنون قابل زیسته شدن اند، میسر می گرداند. برهه های تاریخی، با تصمیمات و کنش های تاریخی پشت سر نهاده خواهند شد. مابقی، دروغ ها و خیالاتی هستند که دود شده و به هوا خواهند رفت. دوران دانشجویی به مثابه ی برهه ی زمانی است که روایت داستان زندگی انسان شکل می گیرد. در نگاهی به بستر دانش اندوزی در ایران خوب است بدانیم که در قبال یادگیری های علمی، جامعه شناختی، فلسفی و هنری در مکانی به سان دانشگاه در سایه ی ایدئولوژی ولایت فقیه جهت بلعیده نشدن رژیم حيله کار

میانه ی سیلاب و در غروب بهاری با ایمان به افق های شرقی می شود به فرزانه ترین و زیباترین گل زمانه مبدل شد. به مانند دانش اندوزی جوان در فصل شکفتن اتوپیای من برای آینده چیست؟ من کیستم؟ از کجا شروع به شکفتن کرده و به کجا می روم؟ اینکه در محدوده ی عمر آدمی، تلاش شود تا با امید به اتوپیاهای مربوط به آینده و حسرت اعصار طلایی گذشته زندگی شود، در صورت عدم احتیاط ممکن است خود زندگی را به هدر دهد و نقش بر آب نماید. مسئله ی مهم این است که حق ((زمان و مکان)) بیان گردند و آزادانه زیسته شوند. مدرنیته ی کاپیتالیستی و فرهنگ برده پرورش، انسان را بی گذشته و بی آینده می نماید و وی را به گونه ی حیوان مصرف کننده ی لحظه و زمان مبدل می گرداند. در اینجا جوانان و زنان دانشجو و پیشاهنگ های جامعه، در برابر این ضد فرهنگ زندگی پوچ و فردگرایی سرمایه داری، آرزوی عصر طلایی گذشته و امید به آینده ی

**. مسئله ی مهم این است
که حق ((زمان و مکان))
بیان گردند و آزادانه
زیسته شوند.**

بسیار باید فرزانه بود. در روزهای خونین انقلاب زن زندگی آزادی به خوبی دیده شد که دانشگاه به سان جزیره‌ای تبدیل گشته، دانشجویان عریان گر نیز در میدان جنگی به محاصره‌ی نیروهای ضد انقلاب رژیم درآمد. در یک جنگ انقلابی خلق ها در نبردهایی نابرابرانه با ایمان به زندگی شرافتمدانه و در برابر زورده‌ی تا سرحد مرگ در میدان نبرد مقاومت کرده و در آستانه‌ی پیروزی قرار گرفتند. ذهنیت و خردمندی دانشجوی آزادیخواه در دانشگاه های رژیم ولایت فقیه به سان قصاب خانه‌ای در عملیاتی به دست قصاب گونه‌ی اساتید شرحه شرحه می گردند. انسان موجودی اجتماعی است. از هم گسیختگی از جامعه و خود را در اتاق ها و چهارچوب های زندان گونه‌ی (اتاقک های زندان گونه‌ی خوابگاهی، مسکن دانشجویی، پانسیون و ...) سیستم مدرنیت‌ی سرمایه‌داری حبس کرده به معنای انتخاب بردگی مدرن است. موضوع قابل تاملی که باید در موردش اندیشید

طرز زندگی در زمان دانشجویی و طرز اندیشه آدمی است. روزانه چگونه با دغدغه اجتماعی زمان خود را سپری می کنیم و به طور کلی درباره‌ی رویدادهای سیاسی اجتماعی چگونه می اندیشیدیم. در حقیقت طرز عکس العمل ما در مقابل بحران های جامعه چگونه است؟ از لحاظ بحران فکری، معیشتی، اقتصادی و سیاسی به مانند پیشاهنگ و کسی که می خواهد در تغییر ساختار سیاسی و اجتماعی ایران پیشگام باشد، باید خود در مسیر چاره‌یابی و رهیافت های حقیقی گام بردارد.

دوران پرماجرایی دانشجویی زمان انتخاب است. انتخاب میان سرنوشت خود و یا پذیرفتن انتگره شدن زیر فشار نازندگانی و پوچ شدگی های مدرنیت‌ی سرمایه‌داری است. در مسیر مبدل شدن به پیشاهنگ جامعه لازم است با روحیه‌ی از خودگذشتگی به دغدغه‌های جامعه دل و دیده سپرد. اینگونه میشود جامعه را

از چنگال مدرن‌ت‌هی سرمایه‌داری و ذهنیت تک رنگ نجات داد. برای مبدل شدن به دانشجویی پیشاهنگ، از خودگذشتگی و ابتکار عمل به خرج دادن از خصیصه‌های قابل بحث است. در همین راستا نیز برای دفاع از جامعه و چاره‌یابی مشکلات و بحران‌های اجتماعی اتکا به نیروی ذاتی خود و تغییراتی رو به رشد را با آغوشی باز پیشوازی می‌کند. اندیشیدن، اعتقاد به گفت و گوهای سازنده و راه حل گشا و برساخت آنها در عمل در راستای رسیدن به کامل‌ترین و عالم‌ترین حد انسانی ضروری است.

انسان موجودی اجتماعی است. اگر بخواهیم شخصیتی مطلوب از دانشجو ترسیم کنیم باید به حیات سوسیالیستی روی آورده و به‌خودسازی شایسته‌ی حیات آزاد بیندیشیم. تلاشگرترین شخصیت و قشر در جامعه دانشجو است. تاثیرگذارترین روش مبارزه در مقابل رژیم دسپوت ولایت فقیه گذار از فردینگی و به تنها مبارزه

کردن است. ایجاد گروه‌های کوچک و نزدیک به هم از لحاظ فکری، بی تردد مباحثه و نقطه نظرهای نزدیک به هم را دیدن و در مسیر مبارزه دست همدیگر را فشردن کلید دروازه‌ی پیروزی است. از این به بعد جبهه پیش روی ما بسیار واضح است. جبهه‌ای که برای مبارزه در مقابل سیستم در آن قرار میگیرم باید سنجیده باشد. از این به بعد فرقی ندارد دیگر که تو آنارشیست هستی یا اکولوژیست، فمنیست هستی یا چپگر؟ از هر طرز فکر و جریانی که به آن اعتقاد داشته باشی می‌توانی با اتکا به انتقاد و خود انتقادی امید به پیروزی در مقابل رژیم ولایت فقیه را به واقعیت مبدل سازی. وجه مشترک ما دانشجو بودن و اتحاد ما بر ضد رژیم ولایت فقیه تاریک پرست است. با روحیه‌ی دانشجویی که به مرزهای ساخته‌ی دست رژیم قائل نیست، از این به بعد دیگر زیر بار علم خودخوانده‌ی تاریک

منزله‌ی آلترناتیو، صرفاً اتوپیای در ارتباط با آینده یا یک میتولوژی اجتماعی مرتبط با گذشته نیست. بلکه گزینه‌ای است که به موازات سرشت واقعیت اجتماعی توسعه می‌یابد. برای رسیدن به پیروزی لازم است از دگماتیسم پرهیز کنیم، چرا که انسان هوشمند وقتی در اعتقادات یا اندیشه‌های دگماتیک قاطع تر شده غرق گردد، می‌تواند به صورت موجودی درآید که حتی از عقب مانده ترین جانداران نیز ناهشیارتر شده و دچار ادراک اشتباه می‌شود. رهبر آپو در جلد پنجم دفاعیات خودش که در جزیره‌ی امرالی نوشته است درباره‌ی اهمیت تلاش برای نجات جامعه، نقش جوانان و دانشجویان و واقعیت امروزی ما اینگونه وضعیت جوامع خاورمیانه را توصیف

می‌کند: ”جامعه‌ای که دنیای ذهنیتی و زیبایی شناختی اش را از دست داده باشد، به‌سان لاشه‌ای می‌ماند که با حال خود رها شده تا فاسد گردد و به صورت وحشیانه از هم دریده و خورده شود. همانند جاندارانی که سرشان بریده شده است، این موجود تنها می‌تواند تقلا کند و دست و پا بزند.“ تنها یک راه نجات از این بستر باقی مانده آن هم اتکا به نیروی جوانی و درک اهمیت زندگی دوران دانشجویی است.

در کلام آخر نیز می‌توان گفت: انسان موجودی است که حقیقت را ممکن می‌گرداند. پشت کار، امید و باوری به کلکتیویسم توشه‌ی راه رسیدن به جامعه‌ی اخلاقی و سیاسی است.

زن همواره جز جدایی ناپذیر و لاینفک زندگی است

ویان هلو

خود بر یک پارچگی مفهوم زن و زندگی (ژن و ژیان) تاکید کرده‌اند، مبارزه در راه این حقیقت تا به امروز این لحظه هم ادامه دارد. اما حقیقت زن در جامعه از زندگی به مردگی تزلزل پیدا کرده‌است و این رهبر آپو بودند که با آگاه کردن از هر لحاظ و پیشکش کردن همه‌ی عرصه‌های زندگی به زن، مبارزات زنان را به نیرومند ترین سطح خود رساندند. جوانه‌ی این تلاش و زحمات عاشقانه رهبر آپو

جمله‌ای که رهبر آپو در تمام طول تاریخ مبارزاتی‌اش به آن پایبند بوده و در راهش مبارزه میکند و زندگی نو بر اساس این فلسفه بنا کرده است. تاریخ مبارزات زنان مخصوصاً تاریخ معاصر زنان کورد و زنان تمام جهان نشان داد که زن یک سوژه آگاه و تعیین کننده در جامعه است. این حقیقت، خود را در فکر و فکسفه رهبر آپو پیدا کرد و در همین راه هم فرصت رشد و نمود را از راه مبارزه پیدا کرد. رهبر آپو به کرات در تحلیلات

در راه آزادی، در شخص زن کورد
برای تمامی زنان جهان، هر
روز زیباتر قد میکشد و به نهال
آزادی تبدیل میشود.

با مبارزات و هزینه‌های فراوان، زن در
کوردستان، علارغم مردانگی چند صد
ساله، به اسالت خود نزدیک گشته و
به حقیقت زندگی مبدل گشت. الهه
زنانی به مانند زیلان، بریوان، زکیه،
رخشان و رونهی که با جان خود به
مانند مادر خداوندگار زندگی و حقیقت،
به انسانیت جان بخشیدند. زنان
اکنون بیش از هر زمان دیگری به
مثابه‌ی یک طرف نیرومند در جنگ
آزادی و براری نقش ایفا میکند. این
نیرویی بود که رهبر خلق‌ها رهبر
آپو به زن بخشید.

رهبر آپو انقلابی حقیقی را در انقلاب
زن دیده و انقلاب زن را از جمله لزومات
حیاتی برای تمام تار و پودهای جامعه
معرفی کرد. در واقع با انقلاب زنان
نشان داده شد که هرچقدر بردگی زن
عمیق و ریشه در صدها سال داشته
باشد اما ذات حقیقی وی و مبارزاتش
نیز به همان اندازه نیرومند است و
توانایی از بین بردن بردگی تحیل

شده در عین حال آفریدن جامعه‌ای
دموکرات و برابر را دارد.

شاید جریان‌های فردی و سیاسی
بسیاری، سده ۲۱ را به سده زن اعلام
کرده بودند اما آن کس که این
مسئله را به زبان آورده و به آن جامه
عمل پوشاند رهبر آپو بود. زمانی
که رهبر آپو در سال‌های ۱۹۹۰ بر
زنانه بودن انقلاب کوردستان تاکید،
برای آزادی زنان، گام‌های موثر در
راستای از بین بردن موانع رسیدن
رسیدن به شخصیت سوسیالیستی
را برداشت. آفریدن ایدئولوژی آزادی
زن، سازمانی شدن زنان و ارتش
شدن زن هم در پی همین تحلیل
و پیشبینی بود. این گونه رهبر
آپو با خوانشی اجتماعی و تاریخی
عمیق و اساسی، زن را از حالت
بردگی عمیق به سوی شخصیتی
انقلابی و مبارز سوق داد.

میخواهیم باز نگری به انقلاب
باشکوه زن زندگی آزادی که به
شکلی جدا هم اکنون هم ادامه
دارد داشته باشیم، اما قبل از هر
چیز باید خوب بدانیم که انقلاب
زن زندگی آزادی در چهارچوب

انقلابی متداول قرار نمیگیرد. با انقلاب زن زندگی آزادی جامعه ایران و تمام خلق‌های ساکن ایران نتنها خود را بلکه خاورمیانه را به فازی جدید و سطح دیدی جدا ارتقا دادند و این با خود تغییرات جدی اجتماعی، فرهنگی و سیاسی را به دنبال داشت. این انقلاب در سطح معنوی، اخلاقی و فکری تاثیراتی نیرومند بر جای گذاشت که این هم بار دیگر نیری زنان انقلابی و انقلاب زنانه را نشان داد. نشان داد که زن چه‌گونه میتواند تمام جنگ‌های ویژه و سرکوب ده‌ها ساله‌ی سیستم را از بین برده و آن را از شرایطی فلاکت‌بار به همبستگی در راه مبارزه برای برابری و آزادی و دموکراسی تغییر دهد. برای درک صحیح این انقلاب و نتیجه‌ای که نیروبخش پیشرفت باشد باید تاریخ را به درستی خواند، باید تاریخ مبارزات زنان کورد و سرآغاز نتیجه بخش فلسفه‌ی زن زندگی آزادی را دانست. در عین حال این انقلاب را به مانند رویدادی محسوس به برهه‌ی زمانی خاص که به ماضی تبدیل گشته اشتباهی بزرگ است. انقلاب

زن زندگی آزادی نتیجه‌ی مبارزات درازمدت و انقلاب زنانه‌ی خلق کورد است که از دل تاریخ رنج دیده این خلق آغاز گشته و با آغاز مبارزات رهبر آپو به اوج خود رسید و گام‌های رو به پیروزی را برداشت و از حالتی تاریک و ناامیدانه به شرایطی رسید که نور آزادی را نوید میدهد و هم‌اکنون نیز ادامه دارد و این انقلاب تا رسیدن به پیروزی ادامه داشته باشد. پس درک درست تاریخ مبارزاتی و جایگاه تاریخی این انقلاب بسیار مهم است.

از دیگر مسائلی که انقلاب زن زندگی آزادی در عمل و جوهر خود آن را به همگان ثابت کرد این است که هر جامعه‌ای بر اساس حافظه‌ی جمعی خود که شکل میگیرد. همبستگی و یک صدایی که در میان تمام خلق‌های ساکن ایران به خار چشم سیستم مبدل گشت نشان از این حقیقت بود که خرد جمعی سوق و سو دهنده جامعه است. در ذات گفتمان زن و فلسفه‌ی زن زندگی آزادی همبستگی برابری و دموکراسی خارج از چهار

چوب دینی، سیاسی، ملیتی و... مسبب که جدایی و پارچه پارچه شدن است، وجود دارد. این حقیقت با همه گیرشدن شعار زن زندگی آزادی در تمام جهان و گذار از تمام قالب‌های تنگ فکری، ملیتی، سیاسی و دینی بود. این انقلاب به تعریفی نو برای تمام این اصطلاحات مبدل گشت. باید این را به خوبی دانست که انقلاب زن زندگی آزادی و به کلی فلسفه‌ی زن زندگی آزادی بر اساس یک جرقه‌ی آنی سورت نگرفته بلکه نتیجه سالیان دراز مبارزه، مناقشات، تئوری و عملی موفقیت آمیز است. مبارزات رهبر آپو و زنان و مردان مبارز کود آپویی، با جان دل با روحیه‌ای فدایی آجورهای بنیادین این بنای آزادی را برای تمام بشریت نتنها خلق کورد بنیاد گذاشتند. طرز فکر و طرز مبارزاتیه رهبر آپو جهان شمول بودن فکر ایشان را روا و مباح میکنند. رهبر آپو در شرایط حبس و زندان و در سخت ترین شرایط نیز باز میگویند: من به مانند یک سوسیالیست زندگی میکنم. ایشان با پایبند بودن به اصل آزادی زن نه تنها

کوردستان را بلکه کیهان را در بر میگیرد. فکر و فلسفه‌ای که رهبر آپو آفریدند توانایی بازتعریف تمام مقولات اجتماعی را از نو و بر اساس جوهر آن‌ها را دارد در واقع تمام ساختارهای کهن را از بین برده و از نو می‌آفریند. رهبر آپو آزادی زن را به مانند یک امر اخلاقی تحلیل میکنند و این نشان‌دهنده‌ی اهمیت و نیرومند فلسفه آزادی زن است. تمام خلق‌های ایران در انقلاب زن زندگی آزادی این مهم را درک کردند، زنان و جوانان از تمام خلق‌های ایران به پیشاهنگان این فلسفه مبدل گشتند. این راه و پیشاهنگی باید با تمام نیرو به راه خود ادامه دهد، ما باید با شناخت عمیق این فلسفه و درک اهمیت اجتماعی، سیاسی، تاریخی، اکولوژی و فرهنگی آن با نیرویی که از فراخوان رهبر آپو مرتبط با صلح و آزادی و برابری، گرفتیم، مبارزات خود را جان تازه‌ای ببخشیم و وارد فاز نویی از مبارزات شویم. باید این را به خوبی بدانیم تا زمانی که معمار و آفریننده این فکر و

حیات آزاد یعنی رهبر آپو در زندان باشد هر پیشرفتی هم صورت گردد، نمیتواند پیروزی را به ارمغان بیاورد، اگر انسانی که از کودکی تمام زندگی و موجودیت خود را به دور از هر گونه منفعت شخصی برای آزادی زن و به کلی آزادی انسانیت فدا کرد به ناحق در دست قدرتمداران ظالم باشد ما نمیتوانیم ادعا کنیم پیروزی را به دست آورده ایم. برای همین محافظت، پشتیبانی و مبارزه‌ای از جان دل در راه حقیقتی که هبر آپو آفرید وظیفه‌ی اصلی و بنیادین ماست. آزادی رهبر آپو آزادی تمام خلق‌های تحت ستم است، این تنها به شعاری سمبلیک نیست این رئالیت‌ای است که رهبر آپو با مبارزات بی‌امان خود به تمثیل آن مبدل گشت. ما زنان

و جوانان در برابر تاریخ مسئولیم، وظیفه تاریخی ما مرتبط با خرد اجتماعی است که برای آیندگان به جای می‌گذاریم به همین دلیل تنها اولویت برای ما پیروزی و آزادی فیزیکی رهبر آپو است. برای سخن آخر میتوانیم این را بگوییم پیشاهنگان مانیفست آزادی زن که جان به مبارزات آزادی زن بخشیدند و زندگی را معنا بخشیدند زنانی به مانند خداوندگاران زیلان و اسیا بودند. آزادی لایق فدایی بودن است و ما نیازمند آزادی، در این راه باعشق به انسانیت و حقیقت مبارزات خود را هر زمینه‌ای گسترش دهیم، در این راه خورشید تابان حقیقت رهبر آپو تاریکی‌ها را از بین برده و روشنایی را همان است.

بیش از تو
آسمان هم
وسعت چندانى نداشت
آمدی و
بی نهایت آغاز شود !!

ریوار آبدانان

خلق بلوچ لایق احترام و خود مدیریتی هستند نه اعدام و سرکوب

تولهدان سارا

توان هویتش را تثبیت کند؟
یک دست سازی جامعه در هم
شکستن رنگ‌های جامعه است.
به مرور زمان مدام در برابر این
طرز تفکر مقاومت‌هایی را شاهد
بوده‌ایم، که حتی موجب قتل
و عام‌های گسترده‌ای هم شده
است. رژیم حاکم و استعمارگر
ایران در طول حکمرانی خود
بر این باور بوده است، که
با استعمارگری می‌تواند تاج
شاهنشاهی خود را محکمتر و

زمانی که به تاریخ می‌نگریم
شاهد آن خواهیم شد، که جامعه
به طور کامل وابسته به آزادیست
و حیات واقعی متکی بر آزادی
زیستن است. همه‌ی ملت‌ها حق
حیاتی را دارند که با تمام و کمال
جوهر حقیقی خود را زندگی کنند.
فرهنگ، زبان، هنر، و... مسائلی‌اند
که موجودیت یک ملت را نشان
می‌دهد. ملتی که زبان، لباس،
فرهنگ و... خود را از دست دهد
با چه مشخصات ملیتی می

نیروی خشم را متحمل کند. برای همین در طول تاریخ ۲۵۰۰ سال با فرم دولت ملت و سیاست‌های نسل‌کشی، ملت‌های دیگر را در جغرافیای ایران مورد تهاجم قرار داده است. یکی از آن ملت‌ها، ملت بلوچ است. خلق بلوچ همانند خلق کورد در بلندای تاریخ مورد هجوم قرار گرفته است. با سیاست نسل‌کشی فیزیکی، فرهنگی و سیاست آسمیلاسیون روبرو مانده است. تمامی تلاش‌ها بر این مبنا بوده است، که خلق بلوچ را تا ابد به زانو بیاورند. مبادا خلق بلوچ خود بودن ذاتی را به طور کلی در وجود خود زنده کند. که مبادا سبب از هم پاشیدن برنامه‌ها و تفکرات آن‌ها شوند. بلوچ؛ خلقی رشید، غیرتمند، شجاع، درستکار، امانت‌دار، نترس، جنگجو، بخصوص مبارز و مقاومت‌گرنند. چنین خلقی نه تنها برای ادامه دادن به حیات خود، بلکه می‌توانند زمینه‌ای حیات آزاد را برای خلق‌های دیگر به ارمغان بیاور. خلق بلوچ و خلق کورد نقاط مشترک زیادی را با همدیگر دارند. سیاستی که بر آن تلاش است که خلق کورد را خفه و تسلیم کند،

همان سیاست هم به همان اندازه در برابر خلق بلوچ در حال فعالیت هستند. رژیم استعمارگر ایران مانند غلام به جامعه‌ای بلوچ می‌نگرد. موضوع اساسی که مدام بر زبان دیکتاتورهای رژیم خواهیم شنید، این است. بلوچ‌ها مردمانی غیور، دلاور و بهترین مرزبانان کشورند، اما به اساس موضوع که می‌نگریم همان غیوران هر روز طناب دار را در آغوش می‌گیرند. با قتل کردن، تجاوز، زندانی، بدون امکانات آب، برق و گاز گذاشتن و... اصل قضیه را رو نمایی می‌کند. هر روز را به زندگی پر از شکنجه تبدیل خواهد کرد. و خیلی از مواقع خواهیم شنید که می‌گویند ما زندگی را به تمامی اقوام ایران می‌بخشیم. در حالی که با به زبان آوردن کلمه‌ی اقوام، قبل از هر چیز وجود یک ملت را انکار می‌کند و بعد هم با جمعه‌های خونین، اعدام‌های جمعی، آتش زدن مدارس، مسموم کردن دانش‌آموزان و قتل کردن جوانانی که گرسنه گذاشته است، زندگی می‌بخشد. خلق بلوچ بزرگ‌ترین

یابد رژیم قدرتگرا به همان اندازه حاکمیت خود را بر سر جامعه متحمل می کند. امروزه خلق کورد، بلوچ، آذری، عرب و حتی خلق فارس به شیوه های گوناگون در حال مبارزه با سیستم استعمارگر هستند. سیستمی که فکر، وجود، اراده و آزادی انسان ها را استعمار کرده. در برابر مبارزه ای خلق ها، رژیم ایران برای کنترل کردن حاکمیت خود سعی بر آن دارد که ترس، رعبت و وحشت درست کرده و به کلی حکومت را به حکومتی نظامی تبدیل کند. با استفاده از این راه و روش هر فساد و ناحقی را مرتکب می شود و بزرگترین ترین قاتل در تاریخ امروزمین ماست. در انقلاب زن، زندگی آزادی، شاهد آن شدیم که به هزاران دختر و پسر های جوان را در گوشه و کنار خیابان ها شکنجه کردن و خیلی ها را هم به دست آنها سرنگون و شهید شدند، تنها با جرم آزادی و برابری. چرا جامعه ای

لیاقت احترام، خود مدیریتی، و خود شناسی را ندارند نه سرکوب و اعدام. سالانه بیش از ۲۰۰ انسان بلوچ به صورت رسمی مرگ با طناب دار را شاهد می شوند. ده ها دختر جوان مورد تجاوز و قتل کردن قرار می گیرند. با رواج دادن مواد مخدر هزاران جوان بلوچ را زمین گیر خواهند کرد. جامعه را به طور کلی در حالت گرسنگی می گذارد. دلیل اساسی این موضوع، وابسته کردن و محتاج کردن جامعه به سیستم حاکم و چپاولگرا است. از سوی دیگر اگر خلق بلوچ بتواند به اراده ای آزاد و خود مدیریتی پی ببرد قطعاً می تواند پیشاهنگی های بزرگتری را از طرف جامعه ای بلوچ شاهد شویم، بدون شک رژیم ایران به نحو احسن این موضوع را درک می کند، به همین سبب می خواهد بحران های بزرگی را در میان خلق هایی که زیر استعمارگری ایران قرار گرفته اند، رواج دهد. هر چقدر بحران در داخل ایران توسعه

**هر چقدر بحران در داخل ایران توسعه یابد
رژیم قدرتگرا به همان اندازه حاکمیت خود را
بر سر جامعه متحمل می کند.**

که برای آزادی خود مبارزه کند باید با سرکوب روبرو بماند. بی شک سیستم حاکم به این قناعت رسیده است که آزادی را نمی توان در قفس اسیر کرد. در جغرافیای ایران تنها سیستمی که می تواند جوابگو و تاثیر گذار باشد، سیستم کنفدرالیسم دموکراتیک است. سیستم کنفدرالیسم دموکراتیک می تواند یک روحی، اراده، آزادی را مابین خلق ها به ارمغان بیاورد و جامعه را از این بحران اقتصادی، سیاسی، فکری، ملیتی و اجتماعی نجات دهد. تمامی خلق های در این جامعه زندگی میکنند حق حیات ازاد را دارند، زندگی که با رنگ خود، فرهنگ، زبان و خود مدیریتی زیسته می شود. زندگی که همه ی اقشار جامعه بخصوص زنان و جوانان حق اعتراض، تصمیم گیری، عملی کردن، فکر کردن، توسعه دادن، دفاع، سیاست و... را داشته باشند. در جامعه ای به این شیوه بی شک ریشه ی اعدام، بی اخلاقی، ناهنجاری، فساد و دروغ کننده می شود. در سیستم مدرنیته ی دموکراتیک همه ی اقشار جامعه مسئولیت پذیر میشوند. همه ی انسان ها به این باور خواهند

رسید که باید برای جامعه ای اخلاقی و سیاسی مبارزه کنند. در جامعه ی دموکراتیک حق تصمیم گیری به دست شخصی نیست، بلکه همه ی اقشار جامعه حق تصمیم گیری را دارند. هر انسانی که در بطن جامعه زندگی کند به نحوی خود را در برابر پیشرفت آینده ی خلق ها و اجتماع مسئولیت پذیر خواهد دید. رهبر آپو با بنیاد گذاری سیستم مدرنیته ی دموکراتیک می خواهد با ارزش ترین و اساسی ترین زندگی را با آزادی کامل تقدیم جامعه ی بشریت کند. بی گمان خلق بلوچ هم باید بر این تلاش باشند که قبل از هر چیز سیستم مدرنیته ی سرمایه داری را به نحو احسن بشناسند. در شناخت و تحلیلات مدرنیته ی سرمایه داری به این موضوع پی خواهند برد که به چه شیوه ای خلق ها را مستعطف خواهد کرد. برای توسعه دادن به سرمایه و منفعت خود، از راه رواج بی اخلاقی، جامعه را به جامعه ی برده وار تبدیل می کند. حیات آزاد را از انسانیت می گیرد، برای نابود کردن سیستم سرمایه داری،

تا آخرین نفس مبارزه کنیم.
ما می توانیم طناب های اعدام
را پاره کنیم و می توانیم مواد
مخدر و بی اخلاقی را نابود کنیم،
ما می توانیم زندگی را زیباتر
کنیم و مطمئناً ماییم که آینده
را شکل می دهیم. در برابر نفاق
میان خلقها می گوییم: اتحاد
میان خلق ها، در برابر بردگی
می گوییم: آزادی و در برابر سیستم
مدرنیت‌هی کاپیتالیسم می گوییم:
سیستم مدرنیت‌هی دموکراتیک.

خلق بلوچ باید در عملی کردن
سیستم مدرنیت‌هی دموکراتیک،
تلاش ها و مبارزات لازمه را به
خرج دهند و تا به پیروزی رساندن
انسانیت در برابر فاشیسم و قدرت
گرایی، دوشادوش خلق کورد
مبارزه کنند. امروز بهتر از هر روز
به آزادی نزدیک هستیم. قطعاً باید
به درک این موضوع برسیم که در
کدام سیستم خلق ها به تمامی
دارای موجودیت و اراده‌ی آزاد هستند.
باید برای پیروزی چنین سیستمی

شهید شیرین علم هولی

رهبر عزیزم؛ امشب در سلولم قدم می‌زدم. قسمت بالای سلول، پنجره‌ای کوچک قرار داشت. سرم را که بلند کردم چشمم به آن دریچه‌ای که چک پنجره خورد. ماه و ستاره‌ها را دیدم که در آسمان می‌درخشند. گریه‌ام گرفت. حسابی گریه کردم. گریه‌ام که تمام شد با خودم فکر کردم و گفتم زندگی در قفس چقدر سخت است. گفتم چرا باید انسان‌ها اینقدر رنج و عذاب بکشند. آیا برای رنج کشیدن به دنیا آمده‌ایم؟ ما انسان زنده‌ایم اما در گور قرارمان داده‌اند. زنده‌ایم اما در قبر و کسی از ما خبر ندارد. صدها انسان در کنار همدیگر زندگی کرده، اما حتی صدای پای همدیگر را هم نمی‌شنوند. هر چقدر زار زده و فریاد بکشید، هیچ کس نمی‌تواند به فریاد تو برسد. نشستم و با خودم فکر کردم و گفتم من چقدر خودخواه هستم. فقط چند ماه بوده که به این سلول آمده‌ام. چشمم به آسمان خورد، اما نتوانستم تحمل کنم. رهبر من شما سیزده سال آنهم در [جزیره‌ای در] دریا و در سلول‌های تاریک را چگونه تحمل می‌کنید؟ حتی هیچ وقت نمی‌توانید آسمان را هم ببینید، اما به‌خاطر خلق، خودتان را فدا می‌کنید. من از خودم خجالت کشیدم و به خودم گفتم بلند شو خودت را جمع و جور کن...
به امید آزادی خلق‌ها.

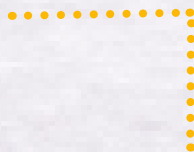
شهید فرزاد کمانگر

اما امروز که قرار است زندگی را از من بگیرند با عشق به هموعانم تصمیم گرفته ام اعضای بدنم را به بیمارانی که مرگ من میتواند به آنها زندگی ببخشد هدیه کنم و قلبم را با همه عشق و مهری که در آن است به کودکی هدیه نمایم.

فرقی نمیکند که کجا باشد بر ساحل کارون یا دامنه سبلان یا در حاشیه کویر شرق و یا کودکی که طلوع خورشید را از زاگرس به نظاره می نشیند، فقط قلب یاغی و بیقرارم در سینه کودکی بتپد که یاغی تر از من آرزوهای کودکیش را شب ها با ماه و ستاره در میان بگذارد و آنها را چون شاهی بگیرد تا در بزرگسالی به رویاهای کودکی اش خیانت نکند، قلبم در سینه کسی بتپد که بیقرار کودکانی باشد که شب سر گرسنه بر بالین نهاده اند و یاد حامد دانش آموز شانزده ساله شهر من را در قلبم زنده نگهدارد که نوشت: "کوچکترین آرزویم هم در این زندگی برآورده نمیشود" و خود را حلق آویز کرد.

بگذارید قلبم در سینه کسی بتپد مهم نیست با چه زبانی صحبت کند یا رنگ پوستش چه باشد فقط کودک کارگری باشد تا زبری دستان پینه بسته پدرش، شراره طغیانی دوباره در برابر نابرابریها را در قلبم زنده نگهدارد.

بگذارید قلبم در سینه کودکی بتپد تا فردایی نه چندان دور معلم روستایی کوچک شود و هر روز صبح بچه ها با لبخندی زیبا به پیشوازش بیایند و او را شریک همه شادیها و بازیهای خود بنمایند شاید آن زمان کودکان طعم فقر و گرسنگی را ندانند و در دنیای آنها واژههای زندان، شکنجه، ستم و نابرابری معنا نداشته باشد.

شهید فرهاد وکیلی

مرگ یعنی عشق، آسمان بودن، رفتن، مرگ یعنی جدایی کوتاه شدن دست از جهان، مرگ ترک دیار، دوری همیشه از یاران، مرگ یعنی رفتن، رفتن بدون بازگشت، در یک کلام مرگ یعنی مرگ. اما پیش من هر چه از مرگ می گویند در دل هراسی ایجاد نمی شود، مرگ اگر اژدهاست در دل من مورچه ایست بی آزار، مرگ برای من سعادت است هدیه شده از سوی دوست زیرا برای ملت است.

یاد من بعد از مرگ یاد خواهد شد با یاد شهدا، مرگ برای من یعنی دوباره بودن، یعنی دل به عشق سپردن، یعنی تولد و اگر عمر من یعنی طول مسافتی ما بین دو ایستگاه پس رسیدن به مقصد برایم رویایست پس عظیم زیرا من و ملت و عزیزانم و فرزندان و یارانم در این دنیا بی پناه بودیم اما آرزوی نا شکفته من در راه این سفر که می دانم کجا می روم و چه می خواهم شد مرا به سوی مرگ می کشاند، شاید پس از مرگ من و با مرگ من خون انسانی که آیندگان او را شهید خواهند خواند پشتیبانی باشد برای ملت و وطنم و فرزندانم... و اگر قرار است در کشاکش این امواج مرا دیوانه وار به نسخه های به نام ساحل بکوبند و مشتی استخوان از من باقی بماند من مرگ را به آغوش خواهم کشید که این نه مرگ است بلکه پیوندی است میان من، گذشتگان و آیندگان پس، از این مرکب که دنیا خواندنش پیاده خواهم شد و پیاده به سوی عشق خواهم رفت.

بۇ چى رېڭخستنبون؟

ئارگەش ھەورامى

مىژى مۇقايەتى لى دەستىكەۋە
ھەتا رۇژى ئورۇ، چەندىن شىۋازى
رېڭخستنى كۆمەلەيتى و سىياسى
ئافراندوۋە. چەند كەس كە لى
دەۋرى يەك كۆم دەبۇنەۋە و ھىزى
خۇيان ھەموو دەكرد بە يەك، بەو
جۇرە پىشكەۋتن ساز دەبۇن ولە
ھەمان كات دا پاراستنى يەكتىران
دەكرد، دەتوانىن رېڭخستىن بەو جۇرە
پىناسە بىكەين. بۇ وىنە؛ ئەگەر چاۋ
لى كۆمەلگەى سىروشتى بىكەين بۇ

ئەگەر پىرسى ئەۋە بىكەين رېڭخستىن
چىيە و بۇچى رېڭخستىن بوۋىن؟
يەكەم شت كە دەكەۋىتە بىرى
مۇۋ، رېڭخراۋەيەك كە پىكەتۋە لى
چەند كەس يا چەند شت لى پىناۋ
بە ئەنجام گەياندىنى ھەدەف و ئامانجى
ھاۋبەش. ھەر شتەك كە پىك ھاتە
لى چەند شتان بىت، بە نەبوۋنى
بەشەك لى وان كارىگەرى لەسەر
ھەموۋى دەكات و باش رېۋە ناچىت و
دەتوانىن بلىين كە ھىچ رېۋە ناچىت.

يەكەم جار كە مەرۇف لە گەل ئازەلان
 لە يەك جيا بوونەوه، يەكەمىن
 رېڭخستن بوونېك بوو لە نىو
 مەرۇقايتى، يا ئەوهى كە بۆ ئەوهى
 بژىوى ژيانى خۇيان پېك بەينىن
 چەن كەس بە يەكەوه دەچوون بۆ
 راوى ئازەلان ئارمانجى وان ئەو بوو
 كە پىداويستى خۇيان پېك بەينىن و
 سەر كەوتووش دەبوون. لە ئەساس دا
 ئەوهى كە رويان داوه و ئىمە دەبينىن
 ئەوهەمان پى دەلېت كە تەنبا رېگە بۆ
 ئەوهى كە بگەى بە ئارمانج، رېڭخستن
 بوونە و يەك بوونى ئەو ھىزەيه. ھەر
 كە ھاتوھ پېشكەوتن ساز بووھ يا
 بلىين كە فۆرمىكى نوپى ئاوا كەردوھ.
 ئەگەر بلىين بۆچى رېڭخستن بووين؟
 دەتوانين بلىين كە **رېڭخستن بوونە**
مرۇف بەرەو كۆمەلايەتیبوون
دەبات و جېگە و پېگەى پېدەدات.
 لە نىو وىش دا پاراستنى مافى
 خۇپاراستن ھەيه، يەنى كۆمەلگەيەك
 يا گەلېك كە رېڭخستن بىت بە
 ھەموو جۆرىك پاراستنى نرخە مادى
 و مەعنەويەكانى دەكات و گرېنگيان
 پېدەدات. كۆمەلگەيەك كە رېڭخستن
 نەبىت ناشتوانى خۆى بپارېزىت و ئەو

كۆمەلگەيە داگىر كراوھ يا بلىين
 كە بن دەستە، ھەر چەندە ھىرش
 بكنە سەر نرخەكانى بەرامبەرى
 وى پېدەنگ دەبىت و و ناتوانىت
 بپارېزىت.

بۆيە رېبەر ئاپۆ دەلېت كە لە نان و
 ئاو زۆرتەر رېڭخستن بووين پېويستە.
 مەرۇف بى نان و ئاو دەتوانى ژيان
 بكات، بەلام بى رېڭخستن ناتوانىت
 بژىت.

ئەگەر چاوا لى بكنىن زۆر رېڭخستن
 ھەبوون كە ئىستا لە ناو چوون
 و نىويشيان نەماوھ، ھۆكارەكەى
 دەگەرپتەوھ بۆ ئەوهى كە ئەگەر
 زۆرتىرەن ھىزىشت ھەبىت بەلام
 ھەدەف و ئارمانجىكى گەورەت
 نەبىت بە تىپەربوونى كات لە
 ناو دەچى و دەرزى و بەو شىپواز
 ناتوانى كۆمەلگەيەكى ئازاد بافرىنى.
 ئايدىلۆژىاش بۆ لەسەر پى
 راگرتنى رېڭخستن راستەو راست
 كاريگەرى ھەيه، يەنى تۆ چەندە
 لە ئايدىلۆژىا دا خۆت بتوئىنيەوھ
 ئەوئەندەش نىكتەر دەبى لە ھەدەف
 و ئارمانجەكەت و ئەوئەندەش زۆرتەر
 لەسەر پى دەمىنيەوھ، راستەو

یەك چەتر دا و بە یەك فكر و
 باوەڕەوه رێخستن ئاوا بكەین لە
 وێ دا لە سەر ئەساسی فكری رێبەر
 ئاپۆ پەرورەدەى خۆمان پێش بخەین
 و رێبەر ئاپۆ باشتەر بناسین و بۆ
 پرۆژەیهكی كه رێبەر ئاپۆ دايمەزاندووە
 جێگیر ببین و بە شیوەیهكی راست
 و چالاک، کار و خەبات بكەین. بە
 بانگی میژوویی رێبەر ئاپۆ پێویستە
 لە هەر شوێنێک رێخستن ئاوا
 بكەین و سەرکەوتن قازانج بكەین.

راست سەرکەوتن یا بلێن كه مرۆف
 بووین و کۆمەڵایەتیبوون گرێداراوەبە
 رێخستن بووین. هەر چەندە بەهیز
 بێت ئەوەندەش خێراتر سەرکەوتن بە
 دەست دەخەى.

پهيامی رێبەر ئاپۆ بۆ گەنجان ئەوە بوو
 كەخۆ بە رێخستن بکەن و رێخستن
 ئاوا بکەن. چون رێبەر ئاپۆ دەلیت كە
 تا خۆت بە رێخستن نەكەى ناتوانى
 ئاواشی بکەى. هەر بۆیەش لە رۆژی
 ئەورو دا پێویستە كه لە هەر شوێنێک
 دەبین، کۆمین ئاوا بکەین و لە بن

ژيان به فكري رښه راپوړاوا دهبي

باهوړ له شكه ر

ژيان پر بووه له ئالوړي، ئالوړيه كان خهريكن ژيان له ناو دهبن. پياوسالاري به بي ئيراده كړنې ژنان و گه نجان بي باوهړي، لاواز كړنې هيو، له ناو برنې په پوهنې راست نيوان مرؤف و سروشت، دوور كړنه وه و جياواز كړنې مرؤفه كان له يه كتر و زور بابته دي دهيهه ويټ كه كومه لگه به ديل بگريټ.

كومه لگه، شاره كان، گونده كان و ته ناهت كه ساپه تيشي پر كړدوه له ئالوړي و خه رابي. كيشه كانې ژيان زور بوون و هه موو ئيمه كم و زور كيشه كان ده ناسين. فكر و جهه ان بيني رښه راپوړ زور كيشه كانې تاك و كومه لگه ت پي ده ناسينيت، بي گومان رښه راپوړ كاتي ك كيشه كان نيشان دده، بي چاره شت ناهي ليټ و بو هه ر كيشه يه ك چاره سه ري هه يه.

رښه راپوړ ده ليټ: به دواي رزگار بوون له كيشه كانې ژيان دا ده گه رام كه به خه لټاندين، بارگاوي كراون، نه وه ژيانه ريگه ي له پيش كړدوه وه كه له بهاي ئازادي دوور خراوه ته وه. هه ر يه ك له ئيمه ئواتي نه وه ده كين كه ژيانكي راست بژين و داهاتويه كي دروست ئاوا بكهين. زانياريه كانې ئيمه پيمان ده لين كه شيوازي ژيان هه ليه، هه سته كانمان ده لين كه شيوازي ژيان نه راسته. ئيمه بزانيه كه ژيانې ئيمه كم و كورتي هه يه وپراي نه وه ش ژيان به رده وام بكهين. ناتواني راست و دروست ژيان بكهين، ده بي كم و كورتيه كانمان بناسين و چاره سه ريان بكهين. تاكو بتواني ژيانكي راست ئاوا بكهين. ليگه ريني ئيمه به دواي ژيان دا به نه شقه وه ده هيليت كه زورتر و به شيوازيكي راست به ولامي پرس و ناكو كيه كانمان بگهين. بو به رښه راپوړ ده ليټ؛ حه قيقه ت نه شقه و نه شق ژيانې ئازاد. هه ر

ژيان پر بووه له ئالوړي، ئالوړيه كان خهريكن ژيان له ناو دهبن. پياوسالاري به بي ئيراده كړنې ژنان و گه نجان بي باوهړي، لاواز كړنې هيو، له ناو برنې په پوهنې راست نيوان مرؤف و سروشت، دوور كړنه وه و جياواز كړنې مرؤفه كان له يه كتر و زور بابته دي دهيهه ويټ كه كومه لگه به ديل بگريټ.

كومه لگه، شاره كان، گونده كان و ته ناهت كه ساپه تيشي پر كړدوه له ئالوړي و خه رابي. كيشه كانې ژيان زور بوون و هه موو ئيمه كم و زور كيشه كان ده ناسين. فكر و جهه ان بيني رښه راپوړ زور كيشه كانې تاك و كومه لگه ت پي ده ناسينيت، بي گومان رښه راپوړ كاتي ك كيشه كان نيشان دده، بي چاره شت ناهي ليټ و بو هه ر كيشه يه ك چاره سه ري هه يه.

رښه راپوړ ده ليټ: به دواي رزگار بوون له كيشه كانې ژيان دا ده گه رام كه به خه لټاندين، بارگاوي كراون، نه وه ژيانه ريگه ي له پيش كړدوه وه كه له بهاي ئازادي دوور خراوه ته وه. هه ر يه ك له ئيمه ئواتي نه وه ده كين كه ژيانكي راست بژين و داهاتويه كي دروست ئاوا بكهين. زانياريه كانې ئيمه پيمان ده لين كه شيوازي ژيان هه ليه، هه سته كانمان ده لين كه شيوازي ژيان نه راسته. ئيمه بزانيه كه ژيانې ئيمه كم و كورتي هه يه وپراي نه وه ش ژيان به رده وام بكهين. ناتواني راست و دروست ژيان بكهين، ده بي كم و كورتيه كانمان بناسين و چاره سه ريان بكهين. تاكو بتواني ژيانكي راست ئاوا بكهين. ليگه ريني ئيمه به دواي ژيان دا به نه شقه وه ده هيليت كه زورتر و به شيوازيكي راست به ولامي پرس و ناكو كيه كانمان بگهين. بو به رښه راپوړ ده ليټ؛ حه قيقه ت نه شقه و نه شق ژيانې ئازاد. هه ر

بۆيەش تا بە ئەشقهوۋە نەكەوينە شوۋىن
ژيانى ئازاد، نە بە زانىارى پېۋىست
دەگەين و نە دەتوانىن پېشەنگايەتى
نوۋ بگەين و دىئاي كۆمەلایەتيمان
دابمەزىنىن.

رېبەر ئاپۇ پېشەنگايەتى نوۋىيى كرد بۇ
بەدپھېنانى ژيانى ئازاد، بۇ دامەزراندنى
دىئاي كۆمەلایەتيمان لەسەر ئەساسى

بەرaber دەكات.

رېبەر ئاپۇ باسى مندالى خۆى
دەكات و دەلېت؛ من خيانەتم
لە خيالى مندالى خۆم نەكرد.
ئەوۋە نشان دەدات كە رېبەر ئاپۇ
هەر لە منداليەوۋە هەول دەدات و
تېكۆشانى بۇ دەكات. پەيوەندى بە
هەدەف و خەيالەكانى منداليەوۋە

سۆسيالېسىم و مروڤايەتى و بەرابەرى.
لەو رېگايەى دا بووۋە بە رېبەر و
پېشەنگايەتى و رېنمايى ژيانى ئازاد و

هەيە. خەيالى مندالان زۆر بەھيزن
و نە دوور لە حەقىقەتن. بەھيزترين
مروڤى دنيا ناتوانيت كە خەيال دا

کیرکئی له گهل مندالیک دا بکات. رېبه ر ئاپو
ئیس تاش هه ر به خه یالی مندالییه وه ژيان
ده کات و پیک دینیت. له کتیی (زمان و
چالاکي شوړش) دا زور باسی بابه تی خه یالی
مندالی ده کات. له سه ر نه و بابه ته ده مه وه
بلیم که حقیقه ت و رېگایه گه یشتن به
حقیقه ت راسته وخو به فکر و شیوازی
ژيانی رېبه ر ئاپو وه په یوه ندی هه یه. نه وه
که رېبه ر ئاپو له هه ر قوناخی ژيان دا به
چ شیوازیک بووه و چو ن تپه ری کردووه.
زانباری له سه ر ژيانی رېبه ر ئاپو فیری
ئیمه ده کات که چو ن به راستی بگه ین و
به نه شقه وه له ژيانی ئازاد بگه ریین و چو ن
پیک بینین.

شیوازی ژيانی رېبه ر ئاپو به ویست و
خواستهی ئیمه وه په یوه ندی داره. کاتیک
که سیک بیهه ویست، ده توانیت هه ر کاریک بکات
به لام له پیناوی گه یشتن به خواسته کانی
پنویسته رهنج بدات و تیکو شان بکات. رېبه ر
ئاپو ده لیت؛ من له هه ر کهس لاوا تر
بووم. به لام نه ورؤ چاو لی بکه ین که رېبه ر
ئاپو گه یشتوته چ ئاستیک.

هه ر یه ک له ئیمه که هه ر چهنده ش لاواز
بین ده توانین که که سایه تی به هیز له خو مان
دا ئاوا بکه ین و ده توانین که به حقیقه ت بگه ین
ژيانی به رابه ر پیک بینین و ئازاد ژيان بکه ین.

بو فەرمانداره که م

به دواى جې پېکانت دا هاتم
بېر دوودلى باوه ږم کرد
کات تېپېږى...

دهر که وت و خوم ناسى
لېلايه کانم ديتنې و جوانيم ساز کرد
له لېلايه کان دا کوولى لوتوسم ناسى
به نه و فېربونانه خوم چاک کرد
نرې بيلگومان نه وه تو بووى
له لاشم دا پارچه په کت ناگر پېخست
له روحم دا زايه له کانې دهر که وتن و
له ژيانم دا چروچه مانه که ى
به بېستنى ده نگت پيسايه کانې گوچکه م ده سووتان
به همست کردنى پېستت چلکى ده ستم
ده سووتان

به ديتنى چاوه کانت کرېژى چاوه کانم ده سووتان
به بونى هېبوونت خلته کانې گېرووم ده سووتان
راسته نازارم ده کشاند و هېشى سووتانم ده چېشت
به لام گېوره ده بووم و به هېز ده بووم و ده ژيام
پارچه پارچه ى لاشم له ناو گېر دابو
گېرى به تينى بن ناوه کوکيوه کان
گېرى به تينى ده ستنى ناسنلاران
گېرى به تينى نيو ته ندوره کان
گېرى به تينى ناو به نديخانه کان
نه و گرانه ى سازيان کرد ژيان
ده دره وشانه وه ده يانلووت به رخودان
تيکوشه ږم، شوپدارى مه زلوم دوغان.

نامى ئازادى

باران زىلان

دەلىت:

”من دەزانم كە تۆ بە كويىدا
دەتوانى دەر كەوى.“ دەچىتە لاي
زىيان و پىي دەلىت؛ سلاو نىوى
من كوردەيە، نىوى تۆ چىيە؟
زىيان بە كەيف خۆشى ولا مى
دەداتەو و دەلىت:

سلاو نىوى من زىيانە. باشە بۆ
ئەوئەندە ھەولەدەدى كە دەر كەوى؟
وا ديارە كە زۆر ئەزىيەت دەبى و
ژىانت لىرە زەحمەتە.

كوردە: ئەوئە راستى بىت ئىرە
خۆش نىيە و ناتوانم ھەناسە
ھەل كىشىم.

زىيان: ئىوئە لە كويى دژىن؟

كوردە: ئىمە لە سەر چيا دژىن.

رۇژىك چۆلەكەيەك لە نىو
بنەمالەيەكى لە دايك دەبىت نىوى
وى دەكەن بە زىيان، ئەو بنەمالەيە
لە نىو قەفەس دا ژىيان دەكەن.
كاتىك زىيان گەورە دەبىت ناكۆكى
وى ساز دەبن، لەگەل بنەمالەيى
خۆي و شىۋازى ژىيانى خۆي پىرسى
بۆ ساز دەبىت. ھەردەم پىرسەكانى
لە دايك و بابى دەپىرسىت و بەلام
بە جوابى وان ئىقناع نابىت و
ھەردەم بۆخۆي لەسەر پىرسەكانى
فكر دەكاتەو، بۆخۆي فىروخەيال
ساز دەكات، دەچىتە نىو ژىيانىكى
خەياللىيەو.

رۇژىك چۆلەكەيەك دىت بە دواي
زىيان دا ئەويش لە نىو قەفەسىك
دايە. ئەو چۆلەكەيە چىرەكەيەكىش
راناوئەستىت و ھەر ھەولەدەدات كە
خۆي بىنىتە دەرەو. ھەلسوكەوتى
وى كاريگەريەكى زۆرى لەسەر زىيان
دەبىت و لە ناكوا بانگى دەكات و

زریان: ئه‌وئ کوییه؟ خۆشه؟

کوردە: حاح زۆر خۆشه، تۆ چیات نه‌دیوه؟ چیا هیندیک لی‌ره دووره، داری لی نییه، زینده‌وه‌ری جوړا و جوړی لین و تۆ هەر شوینیک که بته‌وه‌ئ ده‌توانی بچی.

زریان: باشه بۆ راستی به من نالئیهو من فریو ده‌دی.

کوردە: نا تۆ فریو نادم، به راستیمه.

زریان: باشه چۆن ده‌بی ئه‌وه‌نده گیان له بهر پیکه‌وه ده‌ژین و یه‌کتر ناخۆن؟

کوردە: ئه‌وه بۆ ئیوه ده‌بی هیندکه زه‌حمه‌ت بی‌ت، چۆن تۆ ده‌ره‌وه‌ی ئه‌و قه‌فه‌س شوینیکی دیکه‌ت نه‌دیوه بۆیه باوه‌ر ناکه‌ی.

زریان: باشه من چۆن له قه‌فه‌س ده‌رکه‌وم. کوردە ده‌ست دکات به کردنه‌وه‌ی قه‌فه‌س، هەر چی ده‌کات ناتوانی قه‌فه‌س بکاته‌وه. زریان به‌رده‌وام هەر پرسى سه‌باره‌ت به چیا لی ده‌کات. کوردە ماندوو ده‌بی‌ت و ده‌لی‌ت: دره‌نگ بووه و ده‌بی من برۆم ده‌توانی به من بلایی به‌کوئ دا ده‌توانم برۆم؟

زریان: ئه‌و په‌نجه‌ره‌ی که ده‌بینی، گۆشه‌ی ژۆره‌وه‌ی نییه هەر کات ئاوه‌لایه. کوردە ده‌چی، به‌لام ئه‌و جار زریان هه‌ول ده‌دا ده‌رگای بکاته‌وه، به‌لام ناتوانی و ماندوو ده‌بی و ده‌خه‌ویت. شه‌وئ دره‌نگ کوردە دیته‌وه و به‌ ده‌رگای قه‌فه‌سه‌وه سه‌رقال ده‌بی‌ت. هەر چی ده‌کات ناتوانی ده‌رگای بکاته‌وه و ده‌روات. کاتیک زریان له خه‌وئ هه‌لده‌ستی و ده‌بینی‌ت که ده‌رگای قه‌فه‌س کراوه‌ته‌وه، ده‌یه‌وه‌یت بفڕی، زۆر هه‌ول ده‌دات که بفڕی‌ت بۆ گۆشه‌ی په‌نجه‌ره به‌لام ناتوانی‌ت. کوردە دیته‌وه لای زریان و ده‌بینی که ده‌رکه‌وته‌وه، به‌لام ده‌گری‌ت. لی‌ی ده‌پرسی‌ت زریان بۆ دگری؟

زریان: ناتوانم بفڕم. کوردە فی‌ری هه‌لف‌رینی ده‌کات و له‌ گه‌ل خۆئ ده‌بیات بۆ چیا، کاتیک که زریان چیا ده‌بینی‌ت ده‌لی‌ت: حه‌قیقه‌ت له‌ فکر و خه‌یالی من زۆر جیاوا‌تر و زۆر جوان‌تره. ژیان به‌ حه‌قیقه‌ت ده‌توانی ده‌نگ و بۆنی خۆی ده‌رخات.

FEDAYÎTIYA JI BO JIYANÊ

Rênas Evalan

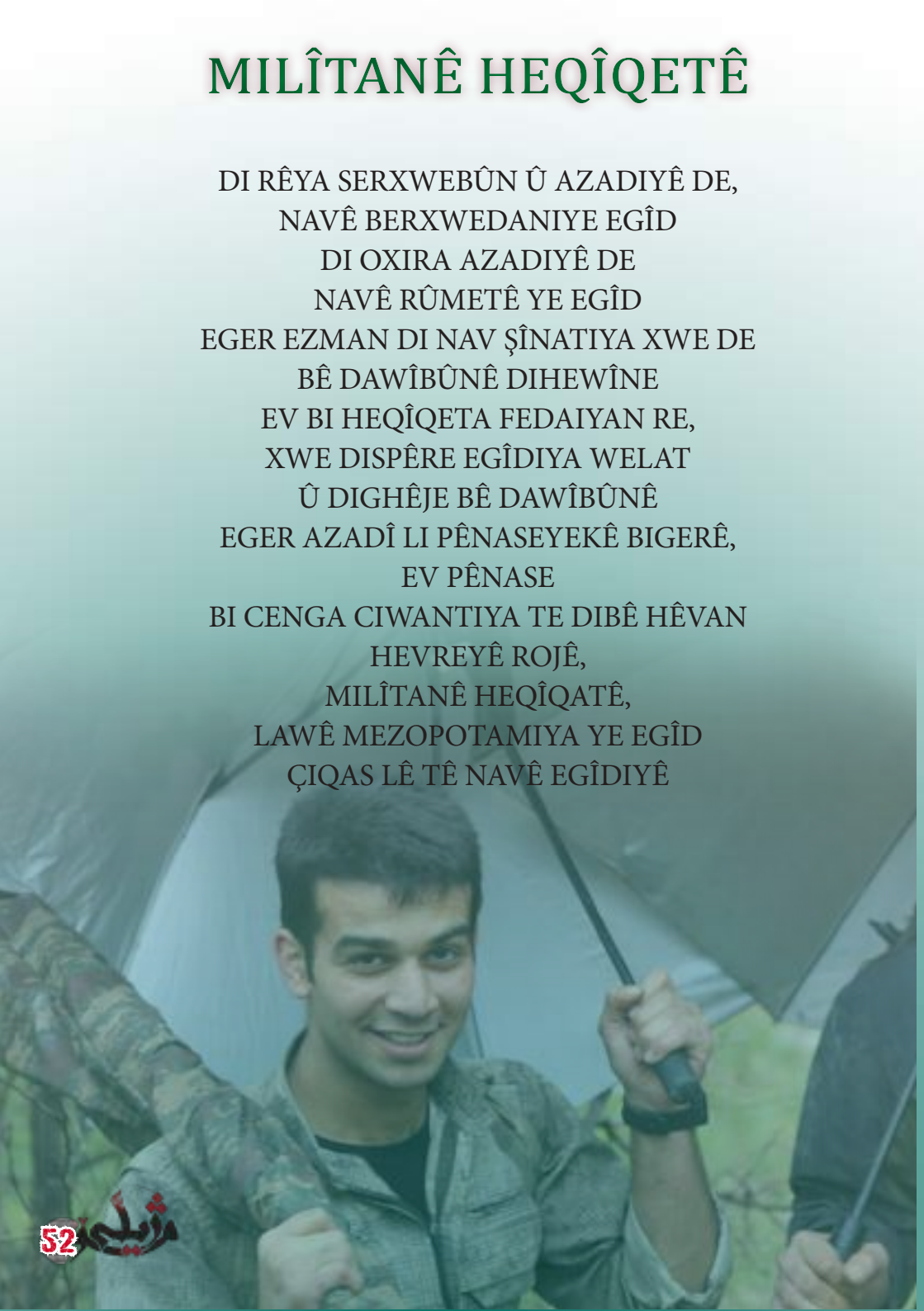
Di dîrokê de hinek leheng, çeleng û pêşeng derketine. Bi xwe spartina fikir û hestên paqij re derketine rê û di vê lêgerînê de bûne rênîşander. Di feraseta PKK” ê a tekoşîna civakî de her tişt bi xwe re destpê kirin nîne, çawa ku Rêbertî dibêjê “ tekoşînên civakî dîrokî ne. Bê kok û xisletên kûr ên dîrokî tekoşînên civakî nabin. Di vî çemê dîrokî û civakî de em bi xwe jî weke milekî vî çemî herikîne.”

Lewma di şoreşê de destpêk û dawî nîne, herikîneke zindî ye û diafirîne xwe dispêrê tecrube û ezmûnên hezaran salan. Nirxên ku hatina ava kirin diparêze û di heman demê de li ser zêde dike. Fikrê Rêber Apo ku xeta PKK” ê derxist holê bû kevirê bingehîn yê çand, exlaq û wijdana civaka Kurd, bi

vê re girêdayî bû ronesansa Rojhilata Navîn. Di heman demê de bû derketineke nû ya jin. Wisa pênase dike Rêbertî: “ jina ku Pêş dikeve şerê ku pêş dikeve ye, şerê ku pêş dikeve qezenc kirina welat, gel û azadiyê ye.” Li Kurdistanê kevneşopîyeke xwedawendiyê heye Star heye, Star xwedawenda evîn û zaferê ye. Van xisletan şehîd Zîlan hildigre û dibe xet, çawa ku Rêber Apo ji bo şehîd Zîlan pênaseya manifestoya jiyanê dike di cewher de dest nîşan dike ku pîvanên xweşikî û kirêtiyê, pîvanên başî û xirabiyê, pîvanên red kirin û pejrandinê, heman demê hezkirina jiyanê bi xulase lêgerîna heqîqet û azadiyê wê çawa di şexsê jin de pêş bikeve û bidê hemû mirovahiyê. Çalakiya şehîd Zîlan ku di 30 ê Hizêrana 1996 li Dersimê li hember artêşe Tirk a dagirker dike çalakiyeke zaferê ye, bi hezkirina jiyanê rast û xweşik re nasname û kesayetên berê yên ku hatine xistin bi erdê re dike yek, îsyaneke û tolhildaneke ku wê her zindî bimînê. Bi agirê xwe re kirêtiyên pergale dişewitîne û dibe hilberîna nîrxên pîroz. Him tekoşîna fikrî û îdeolojîk ku pir aliyan de bi kedeke mezin tê meşandin him jî tekoşîna çekdarî ku xwe dispêrê vê fikir û îdeolojiyê bi berdel û kedên pir mezin tê pêş xistin. Vî şerê ku şerê azadî û heqîqetê ye şervanên xwe yê fedayî afirand. Ew fedayî bi Rêbertî, gel û welatê xwe re bûne yek û bi vî awayî doza gelekî qedîm dan ser milên xwe û bi hemû şaneyên xwe ketin nava tekoşîna afrandina azadî, wekhevî û demokrasîyê. Bê guman berdêlên giran buha hatin dayîn. Ji bo ku nîfşên pêşerojê jiyanê rast û xweşik bijîn nîfşek xwe feda dikê. Di vê fedekariyê de ji ber ku jiyan tê afrandin ew bi xwe wê her jiyan bikin. Di hest, fikir, hafîze û bîrmendiya gel û hevreyên xwe de bi tekoşîn ked û bîranînên xwe re.

MILÎTANÊ HEQÎQETÊ

DI RÊYA SERXWEBÛN Û AZADIYÊ DE,
NAVÊ BERXWEDANIYE EGÎD
DI OXIRA AZADIYÊ DE
NAVÊ RÛMETÊ YE EGÎD
EGER EZMAN DI NAV ŞÎNATIYA XWE DE
BÊ DAWÎBÛNÊ DIHEWÎNE
EV BI HEQÎQETA FEDAIYAN RE,
XWE DISPÊRE EGÎDIYA WELAT
Û DIGHÊJE BÊ DAWÎBÛNÊ
EGER AZADÎ LI PÊNASEYEKÊ BIGERÊ,
EV PÊNASE
BI CENGA CIWANTIYA TE DIBÊ HÊVAN
HEVREYÊ ROJÊ,
MILÎTANÊ HEQÎQATÊ,
LAWÊ MEZOPOTAMIYA YE EGÎD
ÇIQAS LÊ TÊ NAVÊ EGÎDIYÊ

BEJN Û BALA TE
ÇIQAS LÊ TÊ NAVÊ EGÎDIYÊ !
RÛYÊ KEN Û ÇAVÊN MÎNA HEYVÊ DIBIRIQE,
DIBE RÊYA PAŞEROJ, PÊŞEROJ Û NIHA.
BI DILÊ XWE YÊ WÊREK Û POLA
BÛYE DOJEH JI XWÎNXWARAN RE
BERXWEDAN DIBARÊ JI BEJNA TE
LAWÊ MEZOPOTAMIYA
HEVREYÊ ROJÊ
MILÎTANÊ HEQÎQATÊ...!!

Ji bo BÎRANÎNA ŞEHÎD EGÎD BOTAN

هورامان

«هورامان» از دو بخش «هورا» به معنی «اهورا» و «مان» به معنی خانه، جایگاه و سرزمین تشکیل شده است. بنابراین هورامان به معنی «سرزمین اهورایی» و «جایگاه اهورامزدا» است. «هور» در اوستا به معنی خورشید آمده و هورامان «جایگاه خورشید» نیز معنی می دهد. هورامان قدمتی دیرینه در تاریخ دارد و وجود آثار آتشکده های فراوان در اطراف آن نشانگر این موضوع است که خلق هورامان پیرو دین زرتشتی بوده اند. وسعت منطقه ی هورامان بسیار بزرگتر از هورامان امروزی است اما در تقسیم و نامگذاری مناطق اتفاق نظر وجود ندارد. بطورکلی این پژوهش هورامان را در سه بخش هورامان لهون، هورامان تخت و هورامان ژاورو مورد بررسی قرار می دهد.

هورامان تخت: این بخش در گذشته قلمرو فرمانروایان محلی بوده، از همینرو این بخش را تخت یعنی پایتخت یا مرکز قرار داده اند و آن را به این نام نامیده اند که شامل دهستان پایگلان، رزآب، ژریژه، کوسالان، دزلی و چند روستاهای اطراف آن مانند سرپیر، کاله، رودبر، بلبر، ژیوار، نوین و دگاگا می شود.

هورامان لهون: شامل پاوه، نودشه،
نوسود و روستاهای اطراف آن
شامل هانه گرمه، کیمنه، بیرواس،
هجیج، دره هجیج، شیخان، هیروی
و ... می‌گردد.

هورامان ژاورود: این منطقه هم
از روستاهای پلنگان، بیساران،
چشمیه، رچه‌میه، تفین، گلین و...
تشکیل شده است.

یکی از مهم ترین شاخصه های منظر
فرهنگی هورامان که از گذشته های دور
تاکنون در فرهنگ هورامان ساری و جاری
بوده شخصیت معنوی و عرفانی پیر شالیار
آموزه ها و مراسم و سنت های منسوب
به این شخصیت معنوی است که موجب
شده تا خلق هورامان خود را بعنوان یک
موجودیت زنده سرپا نگه دارند. از همینرو
هدف عمد این بررسی، کشف و تدوین
دلالت های معنایی مراسم آیینی پیر
شالیار است.

مجموعه روستاهای هورامان - خاندانهای پلنگانی

شەھىد عەگىد بۆتات

شەھىد ئارکەش ھەورامان

شەھىد باران فەيلاز

ئەلبۆمى
شەھىدان

به جوانی دهستان پیگرد و به جوانیش سمرده کهوین

JILEMO 38

کۆمهڵگای جوانانی روژمه‌لاتی کوردستان و په‌کێتی ژنانی جوانی روژمه‌لاتی کوردستان

